

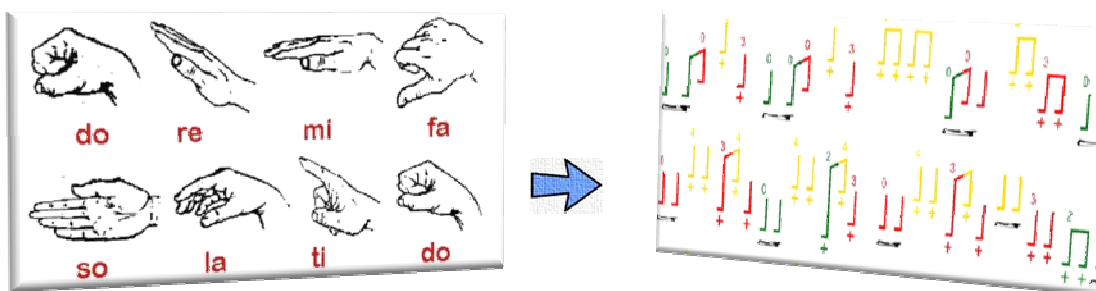
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών
Τμήμα Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής

Πτυχιακή Εργασία

*Μουσική Διδασκαλία - Από τη Μέθοδο Kodaly
στην Colourstrings (του G. Szilvay)*

Κωνσταντίνος Καρανδινός

Επιβλέποντες Καθηγητές: Δρ. Εμμ. Σκουνάκης - Δρ. Κων. Παπαρηγόπουλος

Ρέθυμνο - Νοέμβριος 2014

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το ΤΕΙ Κρήτης – Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών - Τμήμα Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Copyright © Κωνσταντίνος Καρανδινός 2014

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα εκ των προτέρων να αναγνωρίσω τη σημαντική βοήθεια που πρόσφεραν για τη συγγραφή της παρούσας πτυχιακής εργασίας, οι καθηγητές του Τμήματος Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής Δρ. Σκουνάκης Εμμανουήλ και Δρ. Παπαρρηγόπουλος Κωνσταντίνος, δίχως τη συμβολή των οποίων η παρούσα εργασία δε θα μπορούσε να ολοκληρωθεί.

Ακόμα θα ήθελα να ευχαριστήσω τη νηπιαγωγό κ. Παλιοκώστα Γεωργία για τις πολύτιμες γνώσεις της, αλλά και την οικογένεια μου που με υποστήριξε καθόλη τη διάρκεια της συγγραφής αυτής της πτυχιακής. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εκείνους που προσέγγισαν και μελέτησαν παρόμοια θέματα, τα κείμενα των οποίων αποτέλεσαν πολύτιμη πηγή άντλησης πληροφοριών χρήσιμων για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας.

Acknowledgements

I would like to express my gratitude to my supervisor professors, Dr. Skounakis Emmanouil, and Dr. Paparrigopoulos Konstantinos from the Music Technology and Acoustics Engineering Department, for their support and invaluable comments on my work. Without their contribution this work could not be completed.

I would like to thank also Paliokosta Georgia, nursery governess, for her valuable knowledge, and my family who supported me throughout my writing process. Finally, I would like to thank all those people who have approached similar topics and their writings were valuable sources of information to add to my Dissertation.

Περίληψη

Από τη στιγμή της σύλληψης ενός εμβρύου μέχρι και τη γέννηση του, λαμβάνουν χώρα διαδικασίες και γεγονότα που θα μπορούσαν σε κάποιο βαθμό, να καθορίσουν τη μετέπειτα πορεία του και εξέλιξη του.

Το γεγονός ότι το βρέφος αναγνωρίζει τη φωνή της μητέρας του από την πρώτη κιόλας στιγμή της γέννησής του, και μάλιστα ηρεμεί όταν την ακούει, μας καθιστά σαφές το γεγονός ότι ακόμα από την κοιλιά της μητέρας του το έμβρυο είναι σε θέση να “καταγράψει” στον εγκέφαλο του έναν ήχο που ακούει επανειλημμένα, αλλά και να τον αναγνωρίσει μετά τη γέννηση του, δείχνοντας μάλιστα πολλές φορές μια “προτίμηση” σε αυτόν σε σχέση με άλλους.

Επομένως, από τους τρεις τελευταίους μήνες της κύησης - κατά τους οποίους τελειοποιείται το ακουστικό σύστημα - το βρέφος είναι έτοιμο να ξεκινήσει τη μουσική του “εκπαίδευση”.¹

Αυτή η απίθανη μορφή εξέλιξης και σύνδεσης που μπορεί να αναπτύξει ο άνθρωπος με τη μουσική, μου προκαλεί ένα αδιάκοπο και αμείωτο ενδιαφέρον για την “αξία” της μουσικής στη ζωή μας αλλά και για την επίδραση που αυτή ασκεί στην καλλιέργεια του ανθρώπινου χαρακτήρα.

Υιοθετώντας την άποψη ότι η μουσική είναι επιστήμη που αποσκοπεί σε ένα καλύτερο αύριο και παράλληλα ένα εξαιρετικό εργαλείο που συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας και στην εξέλιξη του ανθρώπινου πνεύματος,

¹ Στάμου, Λ. (2006). *Σημαντικά ερευνητικά ευρήματα για τη μουσική ανάπτυξη κατά τη βρεφική και παιδική ηλικία : η αναγκαιότητα αναπροσανατολισμού της εκπαιδευτικής πολιτικής*. Μουσική παιδαγωγική, Μουσική Εκπαίδευση στην Ειδική Αγωγή, Μουσικοθεραπεία : Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές. Πρακτικά Ημερίδας. Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Σελ. 36

ξεκίνησα τη συγγραφή της παρούσας πτυχιακής εργασίας² με σκοπό να αναδείξω τη χρησιμότητα της ως καθημερινή ενασχόληση είτε σε επαγγελματικό είτε σε ερασιτεχνικό επίπεδο.

Σημαντικό ρόλο στην απόφαση του συγκεκριμένου θέματος ενασχόλησης μου, μέσω του Τμήματος Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής, αποτέλεσε ο τρόπος προσέγγισης του θέματος της μουσικής εκπαίδευσης και η υιοθέτηση ανάλογων μεθόδων διδασκαλίας εκ μέρους δύο συνθετών, των Z. Kodaly & G. Szilvay, οι οποίοι έθεσαν ως κύριο σκοπό, την ανάδειξη πρωτίστως ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων και κατά δεύτερο λόγο τη δημιουργία επαγγελματιών μουσικών.

Βέβαια δεν αμέλησα σε καμία περίπτωση και τη μεγάλη αναγνώριση που εισέπραξαν οι συγκεκριμένοι παιδαγωγοί αναφορικά με τις μεθόδους που ανέπτυξαν καθώς και τον τρόπο εφαρμογής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Οι Ούγγροι συνθέτες, που μας παρουσιάζονται μέσω των κειμένων που παρατίθενται, κατόρθωσαν να αφήσουν το στίγμα τους σε ολόκληρο τον κόσμο και ειδικότερα στη χώρα προέλευσης τους, την Ουγγαρία, στην οποία ολόκληρο το μουσικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι πλέον βασισμένο στις δικές τους ιδέες και μεθόδους.

² Να σημειωθεί εδώ ότι στην παρούσα πτυχιακή εργασία περιλαμβάνεται και μια πολυμεσική εφαρμογή, όπου αναγράφονται τα σημαντικότερα σημεία των παρακάτω κειμένων καθώς και μια τυπική άσκηση μουσικής διδασκαλίας της μεθόδου *Colourstrings*.

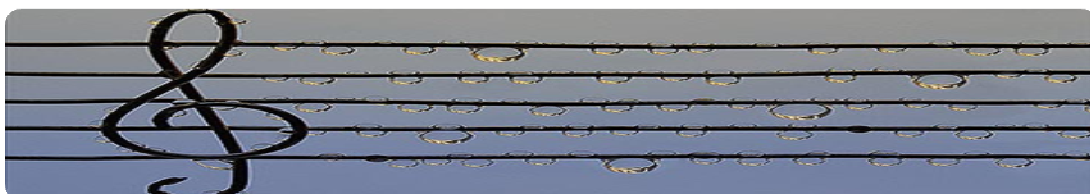
Πίνακας Περιεχομένων		
	Copyright	3
	Ευχαριστίες	4
	Περίληψη	5
	Πίνακας Περιεχομένων	7
	Ευρετήριο Εικόνων	9
Εισαγωγή		10
Κεφάλαιο 1	1.1	Η Ζωή του Z. Kodaly
	1.2	Η Διδασκαλία της Μουσικής Σύμφωνα με τον Z.Kodaly και η Μέθοδος του
	1.3	Μεθοδολογικά Στοιχεία της Μεθόδου Kodaly
	1.4	Το Ωδείο Z. Kodaly στην Ελλάδα
Κεφάλαιο 2	2.1	Ιστορική Αναφορά της Ζωής του Geza Szilvay
	2.2	Η Μέθοδος Colourstrings
	2.3	Η Εξέλιξη της Μεθόδου Colourstrings
	2.4	Κοινά Στοιχεία και Ταυτοποίηση του G. Szilvay με τις Βασικές Αρχές του Z. Kodaly
	2.5	Βιβλία Colourstrings
	2.6	Τα Βιβλία της Μεθόδου Colourstrings για το Βιολί
	2.7	Συμπεράσματα
	2.8	Προτάσεις
Κεφάλαιο 3	3.1	Adobe Director
	3.2	Βασικά Στοιχεία Προγραμματισμού στο Adobe Director

	3.3	Διαδικασία Δημιουργίας του Project από τη Μέθοδο Kodaly στην Colourstrings του G. Szilvay μέσω του Λογισμικού Adobe Macromedia Director	45
	3.4	Εξαγωγή Δεδομένων (Publish)	53
		Βιβλιογραφία	54

Ευρετήριο Εικόνων

Εικόνα 1	Z. Kodaly (1882-1967)
Εικόνα 2	Ο Συνθέτης Z. Kodaly
Εικόνα 3	Μνημείο προς τιμήν του Z. Kodaly στη Βουδαπέστη
Εικόνα 4	Η χειρονομική
Εικόνα 5	Οι ρυθμικές συλλαβές
Εικόνα 6	Οι καθηγητές του Ωδείου Κόνταλυ Κατερίνα Βλατή (τσέμπαλο) και Αντώνης Ρεμούνδος (βιολί) στην "Αίθουσα Λιστ" (Τμήμα Παλαιάς μουσικής)
Εικόνα 7	Geza Szilvay (1943)
Εικόνα 8	Εξώφυλλο Βιβλίου Διδασκαλίας της Μεθόδου Colourstrings
Εικόνα 9	Εισαγωγή των δεδομένων στο λογισμικό
Εικόνα 10	Κάθετη ανάπτυξη των στοιχείων εμφάνισης ανά σελίδα στο πεδίο score. Τα στοιχεία εισέρχονται σε διαφορετικά κανάλια για να αναπαραχθούν ταυτόχρονα με τις ιδιότητές τους
Εικόνα 11	Γραφή κώδικα ώστε να παγώνει η εικόνα στο σημείο που εμείς επιλέγουμε και να αναμένει επιλογή από τον χρήστη
Εικόνα 12	Δυνατότητα μορφοποίησης και στοίχισης του κειμένου με τον τρόπο που εμείς επιλέγουμε
Εικόνα 13	Δυνατότητα της επιλογής κύλισης (<i>scrolling</i>) περιεχομένων κειμένου
Εικόνα 14	Επιλογή χρήσης μιας εικόνας ως button
Εικόνα 15	Δυνατότητα επιλογής από τον χρήστη ποικίλων τρόπων γραφικής απεικόνισης του κάθε κουμπιού (<i>button</i>) μέσω πίνακα επιλογών
Εικόνα 16	Χρήση του παραθύρου επιλογών, εμφάνισης γραφικών τύπου διάδρασης
Εικόνα 17	Παράθυρο επιλογών αναπαραγωγής του υλικού
Εικόνα 18	Παράθυρο χρήσης των επιλογών του εφέ <i>Fade In/Out</i>
Εικόνα 19	Τύποι εξαγωγής δεδομένων

Εισαγωγή

Η μουσικοπαιδαγωγική είναι μια διδακτική επιστήμη, ή μάλλον μια επιστήμη της μουσικής διδακτικής, που στόχο έχει να καθοδηγήσει τα άτομα μικρής ηλικίας στην περίπλοκη τέχνη της μουσικής.

Χρησιμοποιώντας τον όρο «μουσικοπαιδαγωγικό σύστημα» εννοούμε το σύνολο ιδεών και τεχνικών που εξυπηρετούν τις διδακτικές ανάγκες.

Τα μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα στηρίζονται σε συγκεκριμένες αρχές λειτουργίας που έχουν ισχυρά θεωρητικά θεμέλια βασισμένα σε ανακαλύψεις των επιστημών της Ψυχολογίας και της Παιδαγωγικής, κάτι που βοήθησε στην ισχυροποίηση της θέση τους και της αποτελεσματικότητά τους απέναντι στη στεία και παραδοσιακή μουσική εκπαίδευση.

Ένα βασικό στοιχείο στο φιλοσοφικό υπόβαθρο των θεωριών όλων των μεγάλων μουσικοπαιδαγωγών είναι ότι τα μουσικά βιώματα θα πρέπει να προηγούνται της θεωρητικής κατανόησης των μουσικών εννοιών.³

Χρήση των αισθήσεων της οπτικής, ακουστικής και κιναισθητικής για κάθε μουσική έννοια αποκτούν ιδιαίτερο νόημα λόγω της ευκολότερης κατανόησης των

³ Καλογηράτου Α. - Παπαιωάνου Ε., (2008), *Η επίδραση της πρώιμης μουσικοκινητικής αγωγής στην μουσική ανάπτυξη των νηπίων και ειδικότερα στην αντίληψη του ρυθμού*, Ρέθυμνο, Σελ 18

ορολογιών από το μαθητή μεταγενέστερα. Σημαντικότερη θεωρείται πρώτα η κατάκτηση της εξοικείωσης με την ίδια τη μουσική πριν την κατάκτηση των συμβόλων της.

Τα συστήματα αυτά θέτουν ως πρωταρχικό σκοπό ο μικρός μαθητής να συμμετέχει ενεργά ως μέλος μιας ομάδας και να αλληλεπιδρά με τους συνομηλίκους του μέσα από τους ρόλους του “ακροατή” και του “μουσικού εκτελεστή”. Το άτομο γνωρίζει τη μουσική χρησιμοποιώντας τα πιο προσιτά “μουσικά όργανα” που διαθέτει, την κίνηση, το σώμα και τη φωνή του.

Για να κατανοήσει τις βασικές μουσικές έννοιες τις βιώνει πολλές φορές εμπειρικά και μέσα σε διαφορετικά πλαίσια, πριν τις μάθει στη θεωρία. Η αυτενέργεια, η σύνδεση των καθημερινών εμπειριών του με τις διαδικασίες και τα αντικείμενα της μάθησης, το παιχνίδι, ο ρόλος των γονέων και των άλλων ενηλίκων στη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και η αλληλεπίδραση με τους συνομηλίκους του θεωρούνται σημαντικά εργαλεία μάθησης και ανάπτυξης του παιδιού και συμβάλουν θετικά στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας και των ικανοτήτων του.

Ο “μικρός μουσικός” μαθαίνοντας με αυτόν τον τρόπο, να ακούει και να κάνει μουσική, διευκολύνεται σημαντικά στα επόμενα στάδια της μουσικής του εκπαίδευσης, αλλά και στην κοινωνικοποίησή του - αφού ταυτόχρονα κατακτά απαραίτητες κοινωνικές δεξιότητες.

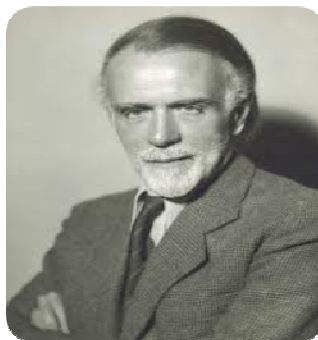
Το μουσικοπαιδαγωγικό σύστημα Kodaly είναι το σύνολο των μουσικοπαιδαγωγικών αρχών και μεθόδων που εφαρμόστηκαν συστηματικά σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες της Ουγγαρίας, υπό την καθοδήγηση του Zoltan Kodaly, μετά το 1945. Τα θεαματικά παιδαγωγικά, πολιτιστικά και κοινωνικά αποτελέσματα του, προκάλεσαν το θαυμασμό της διεθνούς κοινότητας ήδη από τη δεκαετία του 1960, η οποία και το βάπτισε με αυτό το όνομα ή εναλλακτικά, Μέθοδο Κόνταλυ (Kodály Method), Φιλοσοφία Κόνταλυ (Kodály Concept).

Συνέχεια στην σκυτάλη της μουσικής εκπαίδευσης της Ουγγαρίας πήρε ο Geza Szilvay (1943) μαζί με τον αδερφό του Csaba Szilvay, όπου επιτύχαν να αναγνωριστούν διεθνώς ως παιδαγωγοί μέσω της θεωρίας της χορδής (Colourstrings). Είναι συγγραφείς της μεθόδου Colourstrings η οποία είναι βασισμένη στην φιλοσοφία του Z.Kodaly.

Οι βασικές αρχές της προσέγγισης τους και των μεθόδων τους καθώς και ολόκληρη η μεθοδολογία τους όσο αφορά την μουσική επιστήμη θα καταγραφούν στα δύο πρώτα κεφάλαια της παρούσας πτυχιακής εργασίας. Στο τρίτο κεφάλαιο θα αναλυθεί ο τρόπος λειτουργίας και χρήσης του λογισμικού του ηλεκτρονικού υπολογιστή που χρησιμοποιήθηκε καθώς και η διαδικασία της πραγματοποίησης μιας τυπικής άσκησης της μεθόδου Colourstrings.

Κεφάλαιο 1ο

1.1 Η Ζωή του Z. Kodaly

1. Z. Kodaly (1882-1967)

Ο Z. Kodaly υπήρξε συνθέτης, εθνομουσικολόγος, εκπαιδευτικός, γλωσσολόγος και φιλόσοφος.⁴

Γεννήθηκε στην επαρχιακή πόλη Kecskemét της Ουγγαρίας και απεβίωσε στη Βουδαπέστη. Η πρώτη του επαφή με τη μουσική αναπτύχθηκε παίζοντας βιολί από πολύ μικρή ηλικία και τραγουδώντας στη χορωδία ενός καθηδρικού ναού της πόλης του. Το 1900 εισήχθη στο Πανεπιστήμιο της Βουδαπέστης όπου σπούδασε μοντέρνες γλώσσες και παράλληλα ξεκίνησε τη μελέτη μουσικής στο Franz Liszt Academy of Music.

Το 1905 επισκέφτηκε διάφορα χωριά για να συλλέξει παραδοσιακά τραγούδια, ηχογραφώντας τα με ένα φωνόγραφο (phonograph cylinders). Είχε μακρόχρονη και δραστήρια συνεργασία με τον Μπέλα Μπάρτοκ για την έρευνα και μεθοδολογική αξιοποίηση του ουγγρικού φολκλόρ.

⁴ Wikipedia (2001), Kodaly Z., http://en.wikipedia.org/wiki/Kod%C3%A1ly_Method Πρόσβαση 12/12/2012

Οι συλλογές στοιχείων λαϊκού τραγουδιού διαφόρων χωρών (Ουγγαρία, Τσεχία, Ρουμανία, Βουλγαρία κ.ά.), από την πιο αυθεντική τους πηγή, αποτελούν το κύριο χαρακτηριστικό της τέχνης του Kodaly.

Ηχογραφώντας τις φωνές των γηραιότερων χωρικών που γνώριζαν την αρχαιότερη μουσική κληρονομιά της χώρας τους, κατέγραψε και μελέτησε με επιστημονικό τρόπο όλο το υλικό. Κατηγοριοποίησε όλες τις μελωδίες σύμφωνα με την έκταση και προχώρησε στην έκδοση τους σε τόμους με τίτλο *Corpus Musicae Popularis Hungaricae*.

Το 1906, παίρνοντας το διδακτορικό του στη φιλοσοφία και γλωσσολογία, μετακομίζει στο Παρίσι όπου ανακαλύπτει και απορροφάται από διάφορα νέα ερεθίσματα, ιδιαίτερα της μουσικής του Claude Debussy.

Το 1907, επιστρέφοντας στη χώρα του και πιο συγκεκριμένα στη Βουδαπέστη, αρχίζει τη διδασκαλία στην Academy of Music, συνεχίζοντας αδιάκοπα τη συλλογή παραδοσιακών τραγουδιών της Ουγγαρίας.

Στις αρχές του 1935, έθεσε σε εφαρμογή ένα μακροπρόθεσμο έργο όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της διδασκαλίας της μουσικής στη χαμηλή και μεσαία βαθμίδα εκπαίδευσης των σχολείων της χώρας του. Αποτέλεσμα της εργασίας του ήταν η δημοσίευση μερικών βιβλίων όπου επηρέασαν ολοκληρωτικά το εκπαιδευτικό σύστημα, μέσα και έξω από τα σύνορα της χώρας του.

Το 1940 αναπτύχθηκε η μουσική εκπαίδευση σύμφωνα με τη θεωρία του Kodaly και δημιουργήθηκε η μέθοδος Kodaly (*Kodaly Method*). Η μέθοδος αυτή διαμορφώθηκε σταδιακά από ένα σύνολο ανθρώπων που εργάστηκαν με βάση τις γενικές αρχές που διατυπώθηκαν από τον ίδιο τον Kodaly.

Οι παιδαγωγικές εφαρμογές και τα μέσα υλοποίησης δεν επινοήθηκαν από τον ίδιο, (Choksy, 2001) αυτό όμως που πέτυχε ολοκληρωτικά είναι η σύνθεση όλων αυτών με τέτοιο τρόπο ώστε να σχηματιστεί μια ολοκληρωμένη μέθοδος, μια

φιλοσοφημένη άποψη της μουσικής παιδείας από την προσχολική ηλικία μέχρι την επαγγελματική ανώτατη μουσική εκπαίδευση.

Ο Kodaly παρέμεινε στη Βουδαπέστη κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και αποσύρθηκε από τη διδασκαλία το 1942. Το 1950 ίδρυσε το πρώτο Μουσικό Δημοτικό Σχολείο στο Kecskemet, όπου η μέθοδος του αναπροσαρμοζόταν και βελτιωνόταν διαρκώς. Τα επόμενα χρόνια η μέθοδος διαδόθηκε γρήγορα και έγινε μέρος της κρατικής εκπαίδευσης.

Στη διάρκεια της ζωής του έχει συνθέσει από επαγγελματικά σύνολα ορχήστρας και όπερας έως και μουσική για παιδικές χορωδίες. Συνάμα έχει δημοσιεύσει και τις *333 Στοιχειώδης Ασκήσεις* για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Μερικά από τα πιο διάσημα έργα του είναι έργα για πιάνο, για μουσική δωματίου καθώς και έργα για φωνή. Τέλος, ιδιαίτερα δημοφιλές έργο του αποτελεί η ορχηστρική Σουίτα *Hary Janos*.

1.2 Η Διδασκαλία της Μουσικής σύμφωνα με τον Z. Kodaly

2. Ο Συνθέτης Z. Kodaly

Η θεωρία της μουσικής εκπαίδευσης του Kodaly εξακολουθεί να προσελκύει μεγάλη προσοχή σε όλο τον κόσμο, κυρίως λόγω της ικανότητας της να προσφέρει στα παιδιά ευχάριστα μαθήματα μουσικής ενώ την ίδια στιγμή τα βοηθά να γίνουν μουσικά εγγράμματοι καθώς και να εκτιμήσουν τη μουσική.

Η θεωρία Kodaly είναι μια προσέγγιση στη μουσική εκπαίδευση από τον Ούγγρο συνθέτη και παιδαγωγό Zoltan Kodaly (1882 – 1967). Πρωταρχικοί του στόχοι είναι να κάνει τη μουσική προσιτή σε όλους τους ανθρώπους και να καλλιεργήσει την αγάπη και την εκτίμηση τους για αυτήν, η οποία υποστηρίζεται από την κατανόηση και την άμεση μουσική εμπειρία.

Σύμφωνα με τον Kodaly κανένα άτομο δεν μπορεί να είναι ολοκληρωμένο χωρίς τη μουσική καθώς η μουσική συμβάλλει στην ανάπτυξη του ατόμου σε όλα τα επίπεδα, συναισθηματικά, πνευματικά και διανοητικά. Ο Kodaly πιστεύει ότι είναι δικαίωμα του κάθε ατόμου να διδάσκεται τα βασικά στοιχεία της μουσικής.⁵ Συνάμα πιστεύει ότι η μουσική πρέπει να έχει εξέχουσα θέση στο σχολικό πρόγραμμα μαζί με άλλους κλάδους.

Ο Kodaly θεωρεί ότι η μουσική ικανότητα είναι ένα χαρακτηριστικό που διακρίνει κάθε άτομο, και στην ιδανικότερη περίπτωση, θα πρέπει μια μουσική εκπαίδευση να ξεκινά όσο το δυνατόν νωρίτερα στη ζωή ενός ατόμου, πρώτα στο σπίτι και στη συνέχεια μέσα στο σχολικό πρόγραμμα.

Σύμφωνα με τη θεωρία του τα παιδιά αρχικά θα πρέπει να γνωρίσουν την παραδοσιακή μουσική της πατρίδας τους και της πολιτιστικής κληρονομιάς που αυτή κουβαλά. Πιστεύει ότι οι δεξιότητες και οι έννοιες που απαιτούνται για την καλλιέργεια της μουσικής παιδείας, ενυπάρχουν ακριβώς μέσα σε αυτή τη μουσική μητρική γλώσσα. Αναπτύσσοντας αυτές τις δεξιότητες, τα παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να σπουδάσουν και να εκτελέσουν τη μουσική τέχνη όλων των περιόδων και στιλ.

Στην εκπαίδευση των παιδιών, ο Kodaly υποστήριξε ότι μόνο η μουσική υψηλής ποιότητας θα πρέπει να χρησιμοποιείται. Ακριβώς όπως η πιο θρεπτική τροφή δίνεται στα βρέφη έτσι και η υψηλής αισθητικής μουσική θα πρέπει να δοθεί στο

⁵ Wicks Darren, *What is Kodaly Teaching?*

<http://www.stcharlesbloomington.org/sites/kgorr/kodaly.html>, Πρόσβαση: 20/02/2013

βρέφος προκειμένου να καλλιεργήσει μια αισθητική εκτίμηση για την καλή μουσική. Σύμφωνα με τον Kodaly καλή μουσική σημαίνει γνήσια παραδοσιακή μουσική, αναγνωρισμένη από τους μεγαλύτερους συνθέτες.

Ο Kodaly θεωρούσε ότι το τραγούδι πρέπει να είναι το θεμέλιο όλης της μουσικής εκπαίδευσης. « Είναι μια μεγάλη αποδεκτή αλήθεια » έγραψε ο Kodaly «ότι το τραγούδι αποτελεί το καλύτερο ξεκίνημα για τη μουσική εκπαίδευση. Ακόμη και ο πιο ταλαντούχος καλλιτέχνης δεν μπορεί ποτέ να ξεπεράσει τα μειονεκτήματα της εκπαίδευσης χωρίς τραγούδι.»⁶

Η χρήση της φωνής είναι ένα από τα πιο καθοριστικά χαρακτηριστικά της προσέγγισης Kodaly. Η φωνή είναι το πιο προσιτό από όλα τα μέσα και αυτό το καθιστά το πιο κατάλληλο για τη μουσική διδασκαλία. Προσφέρει άμεση πρόσβαση στον κόσμο της μουσικής χωρίς τα τεχνικά προβλήματα που σχετίζονται με το παίξιμο ενός μουσικού οργάνου. Επιπλέον, τραγουδώντας χωρίς τη βοήθεια ενός οργάνου καθοδηγούμεστε σε μια ιδιαίτερα ανεπτυγμένη ακουστική δεξιότητα.

Παιδικά τραγούδια, τραγουδοπαίχνιδα και παραδοσιακοί χοροί αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πρόωρης κατάρτισης και χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση της μάθησης και της απόλαυσης. «Η μουσική εκπαίδευση Kodaly περιλαμβάνει πάντα ενεργή μουσική δημιουργία. Η μουσική μάθηση εξελίσσεται μέσα από μια ποικιλία εμπειριών συμπεριλαμβανομένων των τραγουδιών, παιχνιδιών και χορών. Μέσα από τη χρήση όλων των παραπάνω καλλιεργούνται οι μουσικές έννοιες και δεξιότητες στο άτομο».⁷

Όπως μαθαίνει κανείς πρώτα να μιλάει και στη συνέχεια να διαβάζει και να γράφει έτσι και ο ήχος πρέπει να διδάσκεται πριν τα σύμβολα. Για να αναπτύξει κάποιος μουσικό αυτί θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τους ήχους που του παρουσιάζονται χωρίς τη βοήθεια των συμβόλων. Υποστήριξε επίσης ότι οι

⁶ Szonyi Erzsebet, *Kodaly's principles in practice*, London: Boosey and Hawkes, 1973

⁷ Choksy, Lois et al, *Teaching music in the twenty-first century*, Prentice-Hall, New Jersey, 1986

μουσικές δεξιότητες θα πρέπει να αναπτύσσονται προσεκτικά μέσα από τέτοιες μεθόδους που αντανakλούν την κατανόηση της παιδικής ανάπτυξης. Μεγάλη προσοχή δίνεται για να οδηγηθεί το παιδί από το γνωστό στο άγνωστο και από την άμεση εμπειρία σε αφηρημένες έννοιες και σύμβολα.

Η μουσική παιδεία παραμένει ένα βασικό στοιχείο της προσέγγισης και αναπτύσσεται σταδιακά. Ο Kodaly προσβλέπει σε μια ουσιαστική παιδεία που στοχεύει πέρα από την απλή γνώση μουσικών ορισμών. Αντ' αυτού η μουσική παιδεία θα πρέπει να είναι σε θέση να εξεταστεί σημειογραφικά και να κατανοηθεί ηχητικά. «Ο καλός μουσικός κατανοεί τη μουσική χωρίς πεντάγραμμο εξίσου καλά όσο και το πεντάγραμμο χωρίς τη μουσική. Το αυτί δεν πρέπει να χρειάζεται το μάτι ούτε το μάτι το αυτί.»⁸

Αν και ήταν μια σημαντική φυσιογνωμία στο μετασχηματισμό της μουσικής εκπαίδευσης στην Ουγγαρία από τις αρχές έως τα μέσα του 1900, ο Kodaly ποτέ δεν έθεσε ως στόχο να δημιουργήσει μια 'Μέθοδο Kodaly'. Αντ' αυτού προσπάθησε να αντιμετωπίσει, ότι αυτός θεώρησε ως σημαντική αδυναμία στη μουσική εκπαίδευση που προσφέρεται στη χώρα του. Οι αδυναμίες αυτές συνίστανται στο χαμηλό επίπεδο μουσικής παιδείας των Ούγγρων μουσικών, καθώς επιδεικνύουν κραυγαλέα άγνοια των μουσικών παραδόσεων της δικής τους πολιτιστικής κληρονομιάς, και συνάμα στην ανεπαρκή κατάρτιση των εκπαιδευτικών μουσικής.

Ο Kodaly ευχήθηκε να δει ένα ενοποιημένο σύστημα μουσικής εκπαίδευσης να εξελίσσεται στην Ουγγαρία, ικανό να οδηγήσει τα παιδιά προς την αγάπη και τη γνώση για τη μουσική από τα πρώτα χρόνια στο νηπιαγωγείο μέχρι την ενηλικίωση τους. Το όραμα δέχτηκε την υποστήριξη πολλών συναδέλφων, φίλων και μαθητών και οι υποστηρικτές του αυτοί βοήθησαν σημαντικά ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του και να ενισχυθεί η φιλοσοφία του. Στην προσπάθειά τους αυτή αναζήτησαν τις καλύτερες εκπαιδευτικές πρακτικές, εργαλεία και τεχνικές ανά τον κόσμο.

⁸ Wicks Darren, *What is Kodaly Teaching ?*, <http://www.stcharlesbloomington.org/sites/kgorr/kodaly.html>, Πρόσβαση: 20/02/2013

Οι ρυθμικές συλλαβές και το κινητό ντο χρησιμοποιήθηκαν για να καλλιεργηθούν δεξιότητες στη διάκριση ταχυτήτων, διαστημάτων, αρμονίας και ανάλυσης. Οι δεξιότητες αυτές ενισχύθηκαν από ένα σύστημα χειρονομικής το οποίο αναπτύχθηκε για πρώτη φορά από τον John Curwen στην Αγγλία. Οι ρυθμικές δεξιότητες αναπτύσσονται με τη βοήθεια ενός συστήματος ρυθμικής διάρκειας συλλαβών στο οποίο δίνεται σε κοινά ρυθμικά σχήματα ένα ηχητικό όνομα το οποίο αντανακλά τον τρόπο που αυτό ακούγεται.

Υπό την καθοδήγηση του Kodaly, μια νέα προσέγγιση στη μουσική εκπαίδευση αναπτύχθηκε, η οποία αναδείχθηκε σε μια από τις καλύτερες εκπαιδευτικές πρακτικές για τη μουσική σε όλο τον κόσμο. Η προσέγγιση είναι παιδοκεντρική και βασίζεται στη διδασκαλία, τη μάθηση και την κατανόηση της μουσικής μέσα από την εμπειρία του τραγουδιού. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της προσέγγισης είναι, όπως προαναφέρθηκε, το κινητό ντο, οι ρυθμικές συλλαβές και η χειρονομική.

Η προσέγγιση αυτή είναι ιδανική για παιδαγωγούς και εκπαιδευτικούς μουσικής καθώς και ερασιτέχνες και επαγγελματίες μουσικούς όλων των ηλικιών. Δε χρειάζεται να είναι κάποιος τραγουδιστής προκειμένου να απολαύσει ή να επωφεληθεί από αυτό τον τρόπο μουσικής σύνθεσης. Η διδασκαλία και η εκμάθηση της μουσικής μέσα από τη χρήση της φωνής επιτρέπει την πιο άμεση μουσική ανταπόκριση, παρέχει την ευκαιρία για μουσική αντίληψη στο βαθύτερο επίπεδο και ελευθερώνει το μαθητή από τα τεχνικά προβλήματα που σχετίζονται με την ενόργανη μουσική.

Η διδασκαλία της μεθόδου Kodaly συνεχίζει να κερδίζει το ενδιαφέρον σε όλο τον κόσμο, όπου έχει υιοθετηθεί και εφαρμοστεί από τη βρεφική ηλικία έως την εκπαίδευση ενηλίκων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών καθώς και στην ανάπτυξη μουσικών δεξιοτήτων εκ μέρους του εκπαιδευτικού. Επαγγελματικές ενώσεις σε πολλές χώρες ανά τον κόσμο επιδιώκουν να προωθήσουν τη φιλοσοφία του Kodaly και να εξελίξουν την εφαρμογή της περαιτέρω.

3. Μνημείο προς τιμήν του Z. Kodaly στην Βουδαπέστη

Όπως μαθαίνει κανείς πρώτα να μιλάει και στη συνέχεια να διαβάζει και να γράφει έτσι και ο ήχος πρέπει να διδάσκεται πριν τα σύμβολα. Για να αναπτύξει κάποιος μουσικό αυτί θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τους ήχους που του παρουσιάζονται χωρίς τη βοήθεια των συμβόλων.

Σαν την εκμάθηση της γλώσσας από τον άνθρωπο όπου αρχικά μαθαίνει να μιλάει και στη συνέχεια μαθαίνει να διαβάζει και να γράφει έτσι και ο ήχος (μουσική) πρέπει να διδάσκεται πριν τα σύμβολα του, σύμφωνα με τον Z. Kodaly. Ο τρόπος διάδοσης των μουσικών δεξιοτήτων θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένος πάνω στις ανάγκες του μαθητή και της ηλικίας του, και να μην αποτελεί η διάδοση τους μια ανιαρή διαδικασία χωρίς να κινεί το ενδιαφέρον.

Ο μαθητής είναι ο πυρήνας της φιλοσοφίας του Z. Kodaly και σκοπός του είναι να τους κρατάει αμείωτο το ενδιαφέρον κατά τη διαδικασία της εκμάθησης. Έπειτα ο μαθητής, απορροφάει τις πληροφορίες σαν σφουγγάρι και καταφέρνει να αποκτήσει την απαραίτητη γνώση σταδιακά.

Η φιλοσοφία της προσέγγισης του Z.Kodaly είναι, όπως προαναφέρθηκε, αυστηρά παιδοκεντρική και εκφράζεται από την άποψη ότι η μουσική ανήκει σε όλους τους ανθρώπους και κατά την άποψη του όλοι οι άνθρωποι έχουν την ικανότητα να μάθουν μουσική και όχι μόνο οι ταλαντούχοι.

Ο Kodaly πίστευε ότι η μουσική μόρφωση είναι ένα αγαθό που μπορεί να αγγίξει όλους τους ανθρώπους δίνοντας τους χαρά και αναβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής τους και ότι όλοι οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να την αποκτήσουν.

Σύμφωνα με τις βασικές του αρχές, χωρίς τη γνώση της μουσικής η ανθρώπινη προσωπικότητα δεν μπορεί να αναπτυχθεί ολοκληρωμένα, επειδή απουσιάζει η ευεργετική επίδραση της στην πνευματική και συναισθηματική ανάπτυξη του ατόμου.

Η μουσική πρέπει να είναι στο κέντρο κάθε εκπαίδευσης διότι έχει τη δυνατότητα να προσφέρει πολύμορφη ανάπτυξη στον συναισθηματικό, αισθητικό, διανοητικό και σωματικό τομέα. Βέβαια η απασχόληση με τη μουσική δεν έχει ως απώτερο σκοπό την ανάδειξη επαγγελματιών μουσικών αλλά τη δυνατότητα να ζήσουν τη ζωή τους σαν ολοκληρωμένοι άνθρωποι.

Η μουσική εκπαίδευση του ανθρώπου, σύμφωνα με τον ίδιο, πρέπει να ξεκινά από την παραδοσιακή μουσική της χώρας του, η οποία αποτελεί τη «μουσική μητρική γλώσσα». Το πιο σημαντικό εργαλείο σε αυτή τη διαδικασία είναι η ανθρώπινη φωνή. Η εκπαίδευση ξεκινάει πάντα από το τραγούδι, και η διδασκαλία του οργάνου πρέπει να ξεκινάει μετά από πολλή φωνητική εξάσκηση και γνώση της σημειογραφίας.⁹

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε από τον Z. Kodaly βασίστηκε πάνω σε κάποιες συγκεκριμένες αρχές που εναρμονίζονται με τη φιλοσοφία του και είναι οι εξής:

⁹ Landis Beth & Polly Carder, *The eclectic curriculum in American music education* 1990, Σελ. 55-74

Βασικές αρχές του Συστήματος Kodaly:

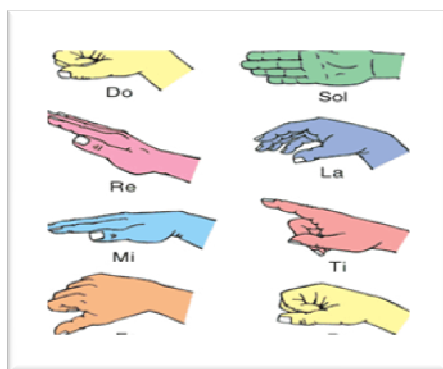
Η μουσική είναι "ανθρώπινο δικαίωμα. Η οργανωμένη κοινωνία (πολιτεία) έχει την υποχρέωση να προσφέρει σε κάθε πολίτη / παιδί πρόσβαση στη μουσική παιδεία, κατ' αρχάς μέσα:

(α) από τη γενική εκπαίδευση.

(β) με οργανωμένη, συστηματική και τακτική διδασκαλία της μουσικής, η οποία πρέπει να αρχίζει :

- Στη νεαρότερη δυνατόν ηλικία.
- Με την καλλιέργεια της φωνής και της ακοής και στη συνέχεια με τη διδασκαλία της μουσικής ανάγνωσης και γραφής.
- Με τη χρήση της κατά τόπο εγχώριας μουσικής παράδοσης.
 - -Στην εκπαίδευση είναι καλό να χρησιμοποιούνται μόνο μουσικά αριστουργήματα από κάθε χώρα και εποχή.
 - -Οι δάσκαλοι μουσικής πρέπει να είναι άρτια εκπαιδευμένοι τόσο ως μουσικοί όσο και ως παιδαγωγοί.¹⁰

1.3 Μεθοδολογικά Στοιχεία της Μεθόδου Kodaly

4. Η χειρονομική

¹⁰Musicpedia.gr, 2009,

http://www.musicpedia.gr/wiki/%CE%9C%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CE%A3%CF%8D%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CF%8C%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%BB%CF%85 , Πρόσβαση 4/1/2013

Στο μουσικοπαιδαγωγικό αυτό σύστημα, ο Kodály χρησιμοποίησε τις καινοτομίες του John Curwen (1816-1880) που ήταν γνωστές ως “φωνομμικά σύμβολα”, τις ρυθμικές συλλαβές για τη ρυθμική ανάγνωση που επινόησε ο Joseph Chev  (1804-1864) και τη παιδαγωγική φιλοσοφία του J.H. Pestalozzi (1746-1827).

Η παραδοσιακή μουσική της Ουγγαρίας και η επαφή του με τον συνθέτη Βέλα Bartok (1881-1945) τον οδήγησαν στη δημιουργία ενός μουσικοπαιδαγωγικού συστήματος, που έδινε βάρος στην εκπαίδευση της φωνής και του αυτιού μέσα από το τραγούδι και τη μουσική ακρόαση.

Το τραγούδι στο σύστημα Kodály θεωρείται μία φυσική ικανότητα, ανάλογη με αυτή της ομιλίας. Ο Kodály αποθάρρυνε τη συνεχή υποστήριξη της φωνής με τη συνοδεία ενός μουσικού οργάνου. Καταλληλότερο μέσο για την καλλιέργεια της αντίληψης της τονικότητας θεωρούσε το δίφωνο τραγούδι “a capella”, με το οποίο τα παιδιά μπορούσαν να συγχρονίζονται τονικά ακούγοντας ο ένας τον άλλον.

Στη ρυθμική ανάγνωση και το ρεπερτόριο που μαθαίνει ο μαθητής του συστήματος Kodály περιλαμβάνονται, αρχικά, παραδοσιακά τραγούδια του τόπου διαμονής του και της πατρίδας του, ενώ αργότερα περνάει σε έργα κλασικής μουσικής.

Επίσης, η διατονική κλίμακα διδάσκεται, αφού έχει διδαχθεί η πεντατονική - μιας και το πεντατονικό στοιχείο ανήκει στα βασικά χαρακτηριστικά της ουγγρικής μουσικής παράδοσης. Τα πρώτα μουσικά κομμάτια που διδάσκεται ο μαθητής είναι γραμμένα πάνω σε λίγες μόνο νότες και σε μικρά μελωδικά διαστήματα.¹¹

Ως βασικά **μεθοδολογικά μέσα** χρησιμοποιούνται:

Το **σύστημα του σχετικού σόλ-φα** ή **του κινητού ντο**. Είναι το σύστημα, στο οποίο θεωρείται το ντο τονικό κέντρο για όλα τα τραγούδια σε μείζονα τρόπο και το λα σε όλα τα τραγούδια στον ελάσσονα τρόπο.

¹¹ Μαρία Νεφέλη Ανδρουλιδάκη, *Μουσική και μικρές ηλικίες: Τέσσερα δημοφιλή μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*, <http://www.classicalmusic.gr/?p=1379>, Πρόσβαση 12/12/2012

Μείζων κλίμακα : Ντο, ρε, μι, φα, σολ, λα, σι, ντο

Ελάσσων κλίμακα : Λα, σι, ντο, ρε, μι, φα, σολ, λα

Έτσι μπορούμε να δώσουμε την προσοχή μας στη σχέση των διαστημάτων στο τονικό σύστημα και όχι μεμονωμένα στα τονικά ύψη, δηλαδή τα ονόματα των φθόγγων δεν αντιπροσωπεύουν απόλυτα τα τονικά ύψη αλλά τις βαθμίδες της κλίμακας.

Το σχετικό σολ-φα χρησιμοποιείται αποκλειστικά στα πρώτα χρόνια των μουσικών σπουδών, μέχρι ο μαθητής να εξοικειωθεί απόλυτα με τα διαστήματα, ακουστικά και φωνητικά. Αυτό το σύστημα χρησιμοποιήθηκε αρχικά από τον Guido d Arezzo τον 11^ο αιώνα και χρησιμοποιήθηκε τροποποιημένο από την Sara Glover και έπειτα από τον John Curwen τον 19^ο αιώνα.

Οι **κινήσεις-σύμβολα του χεριού** ή **αλλιώς χειρονομική**, όπου αναπτύχθηκε από τον John Curwen στην Αγγλία το 1870 και στη συνέχεια προσαρμόστηκε και χρησιμοποιήθηκε στα ουγγρικά σχολεία. Πρόκειται για ένα σύστημα όπου κάθε κίνηση του χεριού αντιστοιχεί σε μία νότα και έχει στόχο τη σίγουρη απομνημόνευση των νοτών και των μελωδικών διαστημάτων. Οι κινήσεις γίνονται με το πιο επιδέξιο χέρι (συνήθως το δεξί).

Οι **ρυθμικές συλλαβές** (τα, τιτι, κ.λπ.) όπου ο ρυθμός σε αυτή τη μέθοδο διδάσκεται με ένα σύστημα μοτίβων και με μία σειρά από συλλαβές που χρησιμοποιούνταν από την προσχολική ηλικία, το οποίο επινοήθηκε από τον Γάλλο Emile Chevre το 1800 και σύμφωνα με αυτό τα παιδιά χρησιμοποιούσαν μία μικρή διαφορετική συλλαβή για κάθε ρυθμική αξία.

Τα ρυθμικά μοτίβα που χρησιμοποιούσε ο Kodaly στη διδασκαλία του ήταν παρμένα από γνωστά παραδοσιακά τραγούδια. Ο μαθητής προφέρει μικρές συλλαβές για κάθε αξία, όπου στην πραγματικότητα δεν είναι το όνομα της

αξίας αλλά ένας τρόπος να προφέρουν τον ρυθμό. Οι βασικές ρυθμικές συλλαβές που χρησιμοποιούνταν είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά είναι οι εξής :

Symbol	Rhythm Name	Notation Name
	ta	Quarter Note
	ti-ti	2 Eighth Notes
	---	Quarter Note Rest
	tika-tika	4 Sixteenth Notes
	too	Half Note
	ti-tika	Eighth Note 2 Sixteenth Notes
	tika-ti	2 Sixteenth Notes Eighth Note
	tum-ti	Dotted Quarter Note Eighth Note
	syn-co-pa	Eighth Note, Quarter Note, Eighth Note
	tim-ka	Dotted Eighth Note Sixteenth Note

5 .Οι ρυθμικές συλλαβές

Η Κίνηση όπου είναι ένα βοηθητικό μέσο για την κατανόηση του ρυθμού καθώς το σώμα κινείται εύκολα και αρκετά αβίαστα και φυσιολογικά σε συνδυασμό με τη μουσική.¹²

Κύριο μέλημα του Kodály ήταν η κατηγοριοποίηση της μουσικής. Για αυτόν τον σκοπό επεδίωξε τη συγκέντρωση παραδοσιακών ουγγρικών μελωδιών, με τις οποίες θεωρούσε ότι έπρεπε να διαπαιδαγωγηθούν τα παιδιά. Ο ίδιος έχει γράψει μεγάλο αριθμό έργων για παιδική χορωδία, ενώ σήμερα το σύστημα Kodály αποτελεί ουσιαστικά το εθνικό ουγγρικό μουσικό σύστημα.

¹² Καραδήμου – Λιάτσου Π., *Η μουσικοπαιδαγωγική του 20^{ου} αιώνα*, 2001

Αν και μετά τη δεκαετία του '60 εξαπλώθηκε και στον υπόλοιπο κόσμο, σε αρκετές περιπτώσεις δεν έτυχε ευρείας αποδοχής - ίσως εξαιτίας της ύπαρξης μιας διαφορετικής μουσικής παιδείας, η οποία βασίζεται στο απόλυτο σύστημα μουσικής ανάγνωσης ("απόλυτο **σόλ-φα**"). Παρ' όλα αυτά, η διδασκαλία αυτού του συστήματος βοηθάει ιδιαίτερα στη βελτίωση μουσικών δοκιμασιών, όπως είναι η εκ πρώτης όψεως ρυθμική και μελωδική ανάγνωση και η μουσική υπαγόρευση ("dictée"). Χαρακτηρίζεται επίσης από οικονομία, όσον αφορά τα μέσα, το παιδαγωγικό υλικό, το χρόνο και τις δραστηριότητες που χρειάζεται για να εφαρμοστεί.

Βασική επιδίωξη του Kodály ήταν αυτή η μέθοδος να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους τους δασκάλους και τους μαθητές - ακόμη και αυτούς που δεν έχουν τα μέσα ή την πρόσβαση στη μουσική παιδεία. Κάποιοι γενικοί στόχοι του συστήματος Kodály είναι η ανάπτυξη της έμφυτης μουσικότητας, η γνωριμία του παιδιού με βασικές μουσικές έννοιες, η επαφή με τη μουσική του κληρονομιά, αλλά και με την παγκόσμια μουσική δημιουργία μέσα από τη μελέτη, την εκτέλεση, την ακρόαση και την ανάλυση ποιοτικών μουσικών έργων.

1.4 Το Ωδείο Ζ. Kodaly στην Ελλάδα

6. Οι καθηγητές του Ωδείου Κόνταλου Κατερίνα Βλατή (τσέμπαλο) και Αντώνης Ρεμούνδος (βιολί) στην "Αίθουσα Λιστ" (Τμήμα Παλαιάς μουσικής)

Το Ωδείο Κόνταλυ (Greek Kodály Conservatory and Institute) ιδρύθηκε το 1989 από τον Μιχάλη Πατσέα και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο στην περιοχή Χαλάνδρι του νομού Αττικής.

Στηριγμένο στην μουσικοπαιδαγωγική φιλοσοφία και μέθοδο του Ούγγρου συνθέτη Ζόλταν Κόνταλυ, είναι από τα λίγα ωδεία της Ελλάδας το οποίο λειτουργεί Σχολή Διεύθυνσης Χορωδίας με αποτέλεσμα να έχει συμβάλλει στην κατάρτιση εκατοντάδων καθηγητών μουσικής και Μαέστρων.

Την αξία του τμήματος της Διεύθυνσης Χορωδίας την κατανοούμε ακριβέστερα και από τα λόγια του Μ. Πατσέα όπου αναφέρει πως «στην Ελλάδα οι περισσότεροι μαέστροι χορωδιών είναι είτε ευγενείς ερασιτέχνες είτε μουσικοί μεν δίχως όμως να έχουν επαρκή κατάρτιση για αυτή ακριβώς τη δουλειά.»¹³

¹³ ΠΑΤΣΕΑΣ Μ., «ΩΔΕΙΟ ΚΟΔΑΛΥ», http://www.dailymotion.com/video/xd39k0_yyyyy-kodaly-mymusicwall-com_music#.UVbNcleXtnR, Πρόσβαση:12/12/2012

Κεφάλαιο 2ο

2.1 Ιστορική Αναφορά στη Ζωή του Geza Szilvay

7. Geza Szilvay (1943)

Ο Geza Szilvay γεννήθηκε το 1943 στη Βουδαπέστη της Ουγγαρίας. Είναι ιδρυτής του *Helsinki Strings* καθώς και διευθυντής του *East Helsinki Music Institute*. Μελέτησε το βιολί στο ίδρυμα *Béla Bartók Conservatory* καθώς και στην *Budapest Music Academy*, όπου αποφοίτησε το έτος 1966. Επίσης σπούδασε Νομικές Επιστήμες στο *ELTE University* της Βουδαπέστης και πήρε το διδακτορικό του πτυχίο το 1970.

Ο G. Szilvay διδάσκει βιολί στο *East Helsinki Music Institute* από το 1971 και στην παγκοσμίου φήμης *Sibelius Academy* από το 1978. Το έτος 1984 προβιβάστηκε ως διευθυντής στο *East Helsinki Music Institute*.

Μαζί με τον αδερφό του Csaba Szilvay, αναγνωρίστηκαν διεθνώς ως παιδαγωγοί μέσω της θεωρίας της χορδής και ως εκπαιδευτές της ορχήστρας των παιδιών. Είναι συγγραφείς της μεθόδου *Colourstrings* η οποία είναι βασισμένη στην φιλοσοφία του Z. Kodaly. Η συγκεκριμένη μέθοδος περιλαμβάνει 40 εκδόσεις και οι αδερφοί Szilvay έχουν δώσει 150 διαλέξεις ανά τον κόσμο επάνω σε αυτήν.

Ως αναγνώριση της δουλειάς τους στην κουλτούρα της νεολαίας βραβεύτηκαν με τους τίτλους: *Knight Order of the Finnish Lion* το 1981, the Culture Prize of Finland το 1983, *Hungarian State Award for Cultural Activity* το 1990, *the Culture Prize of Helsinki* το 1995, το *Pro Musica Award* το 1999, και τέλος το *International Kodály Prize* το 2007.¹⁴

2.2 Η Μέθοδος Colourstrings

"Σκοπός της μεθόδου *Colourstrings* αποτελεί η έκφραση του ανθρώπινου ψυχισμού μέσω της μουσικής και από το πρώτο κιόλας μάθημα υπάρχει προτροπή δημιουργίας, σύνθεσης, και αυτοσχεδιασμού." (Mitchell, 1998)

Οι βασικές αρχές της μεθόδου *Colourstrings* συνοψίζονται στις εξής :

- Κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα σε μια επαρκή μουσική εκπαίδευση
- Η μουσική βοηθά σε μια ολοκληρωμένη και ευεργετική, για τα πρώιμα στάδια εξέλιξης του ανθρώπου, πνευματική και κοινωνική ανάπτυξη
- Η μάθηση της μουσικής σε συνδυασμό με την ενεργό συμμετοχή του οικείου περιβάλλοντος (οικογένεια) πρέπει να προωθείται
- Η διδασχία της μουσικής πρέπει να διασκεδάζει όλους τους άμεσα εμπλεκόμενους.¹⁵

Η εκμάθηση μουσικής μέσω της συγκεκριμένης μεθόδου είναι ένας συνδυασμός ατομικών μαθημάτων και συνολικής παρουσίας πολλών ατόμων σε μορφή τάξης. Η κατανόηση της σημασίας των ατομικών μαθημάτων για τη σωστή μάθηση θεωρείται σημαντική μιας και έχει ως σκοπό την εκμάθηση του μουσικού οργάνου στον άνθρωπο με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι προσαρμοσμένη σύμφωνα με τα ατομικά χαρακτηριστικά του ατόμου.

Το πρόγραμμα εκμάθησης έχει μια συνεχή εξελισσόμενη μέθοδο, σχεδιασμένη στην έφεση που προϋπάρχει στους νεαρούς μαθητές και στην κάλυψη των κενών

¹⁴ Wikipedia (2001), Szilvay G., http://en.wikipedia.org/wiki/G%C3%A9za_Szilvay

¹⁵ Pretto A., THE WINSTON CHURCHILL MEMORIAL TRUST ,2002, Φινλανδία, Σελ. 6

που υπάρχουν στην σημειογραφία από νωρίς. Αρχικώς ήταν σχεδιασμένη για το βιολί και το τσέλο και στη συνέχεια προσαρμοσμένη στο πιάνο, κιθάρα, κοντραμπάσο, βιόλα και φλάουτο.

Ο ίδιος ο G. Szilvay αναφερόμενος στην μέθοδο του αναφέρει ότι: “-Πρόκειται για τη μέθοδο Kodaly προσαρμοσμένη για το βιολί μόνο με την εξής εξαίρεση: δίνουμε το βιολί στο παιδί πριν αυτό μάθει να διαβάζει και να γράφει μουσική”.¹⁶

2.3 Η Εξέλιξη της Μεθόδου Colourstrings

Η μουσική είναι πολύτιμη. Αναπτύσσει το παιδί πολύπλευρα. Τα παιδιά που διδάσκονται μουσική θα μάθουν σχεδόν τα πάντα πολύ πιο εύκολα. Αλλά θα πρέπει από τα παιδικά τους χρόνια, να εισέλθουν στον κόσμο της μουσικής το συντομότερο δυνατόν. Η *Colourstrings* βασισμένη στη φιλοσοφία του Kodaly τα προετοιμάζει ώστε να λύσουν τις αναπόφευκτες συγκρούσεις δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο το τραγούδι και το παίξιμο παιχνιδιών και οργάνων αναπτύσσει στα παιδιά το αίσθημα της ευχαρίστησης.

Ο Ούγγρος εμπνευστής της μεθόδου, G. Szilvay με τον αδερφό του C. Silvay, ξεκίνησαν τη διδασκαλία της στη Φινλανδία το 1971. Μετά από χρόνια εφαρμογής, ποικίλες εικονογραφήσεις, οπτικά παραδείγματα, μουσικά κομμάτια και εξάσκηση της τεχνικής, διαμορφώθηκε η μέθοδος στη βάση της οποίας ιδρύθηκε το *Colourstrings School*. Η πρώτη γενιά μαθητών της μεθόδου εκπαιδεύτηκαν στο *Ανατολικό Μουσικό Ινστιτούτο του Ελσίνκι*. Ξεκίνησαν δίνοντας συναυλίες στο μουσικό τους σχολείο αλλά έπειτα έκαναν εμφανίσεις και σε άλλους συναυλιακούς χώρους.

Μετά από μια σειρά 56 προγραμμάτων (*Mini – fiddlers in Musicland*) εμφάνισης στη φινλανδική τηλεόραση αναθεωρήθηκε όλο το μουσικό εκπαιδευτικό σύστημα της Φινλανδίας. Εκατοντάδες οικογενειών εισήγαγαν τη μουσική στα σπίτια τους

¹⁶ Mitchell B., *String Teaching plus Kodaly equals Colourstrings*, *American String Teacher*, Σελ. 73-77

και προχώρησαν στην αγορά μουσικών οργάνων. Η φήμη της μεθόδου άρχισε να εξαπλώνεται.¹⁷

Ακόμη και σήμερα πραγματοποιούνται πολλές συναυλίες παραγωγή μουσικού υλικού και εμφανίσεις, από τον G. Szilvay στην Φινλανδική τηλεόραση.

Η οπτική και ακουστική επαφή πραγματοποιείται βήμα – βήμα στη διδασκαλία της μεθόδου *Colourstrings*. Στο βιβλίο *Violin ABC* οι 4 χορδές αναγνωρίζονται από διαφορετικά χρώματα και χαρακτήρες. Αρχικά το διάβασμα της μουσικής πραγματοποιείται ταιριάζοντας τα χρώματα και ακολουθώντας τη μελωδική γραμμή των εικόνων. Με αυτόν τον τρόπο το διάβασμα της μουσικής δεν αποτελεί βάρος για το μαθητή.

Οι πολύχρωμες εικόνες και σημειώσεις δίνουν χώρο σταδιακά στη συμβατική σημειογραφία. Στο ξεκίνημα της *Colourstrings* χρησιμοποιείται το κινητό ντο και ο μαθητής αργότερα εισάγεται στην απόλυτη και ακριβή ορολογία ονομάτων και ταχυτήτων.

Οι δάσκαλοι των μουσικών οργάνων δεν περιορίζονται στο να διδάξουν τεχνική δεξιότητα αλλά να διδάξουν στο μαθητή τη μουσική συνολικά, σαν μια ολότητα στην οποία η τεχνική των μουσικών οργάνων, η ακρόαση της μουσικής, η κατανόηση της, καθώς και τα συναισθήματα που αυτή προκαλεί, βρίσκονται σε διαρκή ισορροπία.

Η *Colourstrings* αποτελεί ένα παιδοκεντρικό μοντέλο διδασκαλίας της μουσικής. Η φιλοσοφία και η μέθοδος της έχουν ως στόχο όχι να ταιριάξουν το μουσικό όργανο στο μαθητή αλλά το όργανο και η διδασκαλία του να ανταποκριθούν στις ανάγκες του μαθητή.

¹⁷ SALMELA H., άρθρο *Colourstrings Continues To Inspire*, 2005, http://www.fennicagehrman.fi/fileadmin/tiedostot/highlights/HL_18_Colourstrings.pdf

Η μέθοδος έχει χρησιμοποιηθεί από 40.000 μουσικούς ανά τον κόσμο. Στην Φινλανδία πολλά από τα παιδιά που εκπαιδεύτηκαν με τη μέθοδο αυτή έχουν γίνει επαγγελματίες και μερικά από αυτά έχουν κερδίσει διεθνή αναγνώριση. Μουσικοί όπως οι Pekka και Jaakko Kuusisto, Reka Szilvay, Jan Soderblom, Linda Lampenius και Marko Yionen αυτούς που ξεκίνησαν με τη μέθοδο αυτή.

Κοιτώντας 30 χρόνια πίσω ο G. Szilvay θα μπορούσε να εντοπίσει κάποια εξέχοντα χαρακτηριστικά των παιδιών που εκπαιδεύτηκαν με τη μέθοδο αυτή.

- Ορθός τονισμός
- Ανεπτυγμένη δεξιότητα και στα δύο χέρια
- Μουσικό πνεύμα
- Ικανότητα στην ανάγνωση μουσικής
- Ικανότητα άρτιας αναγνώρισης του μουσικού τέμπο και των υπόλοιπων τεχνικών χαρακτηριστικών ενός μουσικού κομματιού.
- Πλούσια δημιουργικότητα, η οποία αναπτύχθηκε μέσα από αυτοσχεδιασμό και σύνθεση.¹⁸

Δάσκαλοι που έχουν παρακολουθήσει μαθήματα του G. Szilvay, συχνά αναφέρουν πως η μέθοδος αυτή συνιστά επίσης και μια κοινωνική εκπαίδευση. Πολλά παιδιά τα οποία προέρχονται από δύσκολα κοινωνικά περιβάλλοντα κατόρθωσαν να αποκτήσουν περισσότερα κίνητρα και να γίνουν πιο ευτυχισμένα μέσα από τη μουσική.

Η εκπαίδευση των δασκάλων αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μεθόδου. Οι αδελφοί Szilvay έχουν πραγματοποιήσει διαλέξεις σε περίπου 130 ιδρύματα και συμπόσια ανά τον κόσμο από το 1977. Η *Colourstrings International* ιδρύθηκε στο Λονδίνο το 1990 και σύντομα απέκτησε διεθνή φήμη.

Σήμερα η *Colourstrings International* οργανώνει μαθήματα για νηπιαγωγεία για την εκμάθηση έγχορδων οργάνων όπως βιολί, βιόλα και τσέλο, για μαθητές και

¹⁸ SALMELA H., άρθρο *Colourstrings Continues To Inspire*, 2005, http://www.fennicagehrman.fi/fileadmin/tiedostot/highlights/HL_18_Colourstrings.pdf

δασκάλους. Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει ένα δίκτυο από νηπιαγωγεία *Colourstrings* και μερικές χιλιάδες παιδιά ανατρέφονται μέσα από αυτά τα μουσικά σχολεία. Η *Colourstrings* εξαπλώνεται και στον υπόλοιπο κόσμο καθώς έχει ενισχυθεί από διάφορους διεθνείς οργανισμούς. Ο αριθμός των ακαδημιών και των ιδρυμάτων που την διδάσκουν ολοένα και μεγαλώνει.¹⁹

Σύμφωνα με το G.Szilvay οποιοσδήποτε θα μπορούσε να γίνει βιολιστής αρκεί να διαθέτει 5 δάχτυλα. Το κλειδί για τη διατήρηση της μουσικής κουλτούρας βρίσκεται στους δασκάλους. Εμπνέοντας σε ένα δάσκαλο το διακαή πόθο να εκπαιδεύσει μελλοντικές γενιές, η κλασική μουσική κληρονομιά δεν έχει τίποτα να φοβηθεί.²⁰

2.4 Κοινά Στοιχεία και Ταυτοποίηση του G. Szilvay με τις Βασικές Αρχές του Z. Kodaly

Σύμφωνα με τους δυο παιδαγωγούς, η επαρκής μουσική εκπαίδευση αποτελεί δικαίωμα όλων των ανθρώπων. Κι αυτό γιατί η μουσική εκπαίδευση συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου και αναβαθμίζει την ποιότητα της ζωής του.

Κυρίαρχο ρόλο στην ανάπτυξη μουσικής παιδείας διαδραματίζουν η οικογένεια και το σχολείο καθώς αυτά αποτελούν τους κύριους θεσμούς μέσα στους οποίους το παιδί δρα και αναπτύσσεται.

Στόχος και των δυο μεθόδων είναι να πλάσουν ολοκληρωμένες προσωπικότητες που θα απολαμβάνουν την ενασχόληση τους με τη μουσική, δίχως απαραίτητα να ακολουθήσουν την πορεία του επαγγελματία μουσικού παρά μόνο αν αυτή αποτελέσει προσωπική επιθυμία τους. Συνεπώς μέλημα των δυο παιδαγωγών είναι

¹⁹ SALMELA H., άρθρο *Colourstrings Continues To Inspire*, 2005,
http://www.fennicagehrman.fi/fileadmin/tiedostot/highlights/HL_18_Colourstrings.pdf

²⁰ http://www.fennicagehrman.fi/fileadmin/tiedostot/highlights/HL_18_Colourstrings.pdf

να τους έχουν ήδη διδάξει όσα είναι αρκετά ώστε να πραγματώσουν την επιθυμία τους.

Η παιδοκεντρική φύση που χαρακτηρίζει τις βασικές αρχές του Z.Kodaly, αποτελεί μέρος και της φιλοσοφίας της μεθόδου *Colourstrings*. Αυτό επιτυγχάνεται με το να έρθει πιο κοντά η μουσική στο άτομο και όχι το άτομο να προσαρμοστεί στον αμετάβλητο κόσμο της σημειογραφίας. Σύμφωνα με τους δυο συνθέτες και τις μεθόδους τους, η διαδικασία μάθησης ξεκινά αρχικά υποσυνείδητα, στη συνέχεια ημι-συνειδητά και τελικά καταλήγει σε μια τελειωτική ολοκληρωμένη κατανόηση της μουσικής.

Ένα ακόμη κοινό χαρακτηριστικό των δυο μεθόδων είναι η καλλιέργεια της αγάπης και της εκτίμησης της μουσικής, η οποία επιτυγχάνεται μέσα από την παρακολούθηση μαθημάτων που προκαλούν την ευχαρίστηση και διεγείρουν την απόλαυση του μαθητή. Η παιγνιώδης μορφή διδασκαλίας που συνίσταται στη χρήση τραγουδιών και χορών συμβάλλει στο στόχο αυτό.

Και οι δυο παιδαγωγοί στοχεύουν σε μια ενεργή μουσική εμπειρία πέρα από την απλή εμπέδωση μουσικών ορισμών. Δηλαδή, δε σκοπεύουν μέσω των μεθόδων τους να δημιουργήσουν απλούς εκτελεστές μουσικών έργων, αλλά ευφυείς μουσικούς που θα αντιλαμβάνονται την τέχνη. Η μουσική ευφυΐα ενδεικτικά περιλαμβάνει:

- Μουσική ανάγνωση και γραφή
- Γνώση της φόρμας των κομματιών
- Καλλιτεχνική έκφραση και δημιουργικότητα

Επιπρόσθετα και οι δύο παιδαγωγοί αναφέρονται στη χρήση υψηλής ποιότητας μουσικής προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι που έχουν θέσει. Η παραδοσιακή μουσική κατέχει εξέχουσα θέση στη θεωρία και των δύο, αφού μέσα σε αυτή ενυπάρχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται για την καλλιέργεια μιας υψηλής μουσικής αισθητικής. Στη διδασκαλία αξιοποιούνται τόσο έργα κλασικής μουσικής όσο και έργα που αφορούν στην παγκόσμια μουσική δημιουργία.

Στην αρχή της διδασκαλίας και των δυο παιδαγωγών χρησιμοποιούνται απλά μουσικά κομμάτια με λίγες νότες και μικρό μελωδικό διάστημα. Κοινό εργαλείο και των δυο μεθόδων αποτελούν το κινητό ντο, οι ρυθμικές συλλαβές και η χειρονομική.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εκπαίδευση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών μουσικής καθώς αυτή αποτελεί πολύτιμο λίθο για την επιτυχή επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων που έχουν τεθεί.

Διαφαίνεται λοιπόν καθαρά πως οι δυο μουσικοπαιδαγωγοί θέτουν ως προτεραιότητα τους την καλλιέργεια μιας μουσικής παιδείας που αφουγκράζεται τις ανάγκες και τις επιθυμίες του μαθητή και συνάμα στοχεύει στην καλλιέργεια ολοκληρωμένων προσωπικότητων.

2.5 Βιβλία Colourstrings

8. Εξώφυλλο Βιβλίου Διδασκαλίας της Μεθόδου *Colourstrings*

Το διδακτικό υλικό των βιβλίων της μεθόδου *Colourstrings* είναι γεμάτο με χρώμα και εικόνες επιδιώκοντας να τραβήξει την προσοχή των παιδιών προς τον μουσικό κόσμο. Τα σχέδια όπου εμφανίζονται μέσα στα βιβλία απεικονίζουν την ταχύτητα, τον ρυθμό, τα διαστήματα και άλλες βασικές μουσικές έννοιες και τεχνικές προσπαθώντας να επιτύχουν την απλούστευση της συχνά περίπλοκης για τον μαθητή μουσικής σημειογραφίας.

Δεδομένου ότι τα παιδιά που ξεκινούν με την μέθοδο *Colourstrings* είναι αρκετές φορές προσχολικής ηλικίας, θεωρείται καταλληλότερο να γεμίσουν οι σελίδες με εικόνες παρά με λέξεις για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου.²¹

Τα σχέδια αποτελούν τα γνώριμα στοιχεία της "γης της μουσικής" που εμφανίζονται πάντα με την ίδια ιδιότητα στα βιβλία της μεθόδου είτε το υλικό προορίζεται για βιβλία των παιδιών του νηπιαγωγείου είτε είναι των βιβλίων που αφορούν το βιολί και αφορούν παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας. Τα κυρίαρχα σχέδια όπου καλούνται να συναντήσουν και να αναγνωρίσουν από κοντά οι μαθητές είναι η αρκούδα, ο πατέρας, η μητέρα και το πουλί που αντιπροσωπεύουν τις χορδές. Η βασική λειτουργία αυτών των σχεδίων είναι να τροφοδοτήσουν τη φαντασία των μαθητών. "Με τη βοήθεια των χρωμάτων και της οπτικής αντίληψης, όλες οι δεξιότητες και γνώσεις που απαιτούνται για την βασική εκπαίδευση εμφανίζονται και μπορούν να απομνημονευτούν από τον μαθητή "(Szilvay, 2003)

Τα σύμβολα έχουν την τιμητική τους με αρκετά συχνή χρήση κατά τη διδασκαλία νέων ρυθμών. Η γραφή του ολόκληρου απεικονίζεται με ένα σαλιγκάρι, το μισό εμφανίζεται ως μια βάρκα, η σημείωση του τετάρτου είναι ένα αυτοκίνητο και του όγδοου το τρένο. Ένα αεροπλάνο αντιπροσωπεύει μία ομάδα από τέσσερα δέκατα έκτα θέλοντας με αυτό τον τρόπο να κερδίσει την προσοχή του μαθητή δίνοντας του υλικό εκμάθησης προσαρμοσμένο βασισμένο στον κόσμο όπου ο μαθητής θα τον κατανοήσει πληρέστερα.

Τα χρώματα πράσινο, κόκκινο, μπλε και κίτρινο αντιπροσωπεύουν τις χορδές του βιολιού προσπαθώντας να κεντρίσουν το ενδιαφέρον του μαθητή καθώς και να τις διαιρέσουν ως κάτι ξεχωριστό τη μία από την άλλη. Αυτά τα χρώματα ορίζονται σύμφωνα με την σταθερή χρωματική κλίμακα *Musica colorata* που αναπτύχθηκε από τον Ούγγρο συνθέτη, καθηγητή Laslo Farkas Kereke.²²

²¹ Pretto A., *The Winston Churchill Memorial Trust*, 2002, Φινλανδία, Σελ. 9

²² Βελισσάρη Αικατερίνη, Πτυχιακή Εργασία *Η μέθοδος Colourstrings στην οργανική μουσική διδασκαλία*, Θεσσαλονίκη, 2012, σελ 18

Χρησιμοποιώντας την μουσική με την εικόνα συνοδευτικά επιτυγχάνεται να αυξηθεί το ενδιαφέρον του μαθητή ως προς το αντικείμενο (εκμάθηση). Το ίδιο επιτυγχάνεται με το παίξιμο παιχνιδιών αλλά και με τη χρήση διάφορων ιστοριών που εύστοχα χρησιμοποιεί στο πρόγραμμα του ο συνθέτης G. Szilvay.

2.6 Τα Βιβλία Colourstrings για το Βιολί

Το βιολί έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην διδασκαλία των μαθητών. Ο G.Szilvay με μια σειρά βιβλίων (Book A-D) σχεδίασε ένα πρόγραμμα εκμάθησης. Αυτή η σειρά βιβλίων δημιουργήθηκε για παιδιά κυρίως των ηλικιών 4 – 7.

Κατανοώντας πλήρως τη δυσκολία για τα παιδιά να συνδυάσουν όλους τους όρους της μουσικής και ακολουθώντας την φιλοσοφία του ο G.Szilvay και σε αυτή τη σειρά των βιβλίων, επιδιώκει οι πληροφορίες να δίνονται με αργό ρυθμό, ενώ συχνά γίνεται αναφορά σε όλα όσα έχουν ήδη διδαχθεί ώστε να συνθέτουν συνεχώς μια νέα ολότητα.

Επιπρόσθετα έχει εκδώσει και άλλα βιβλία για την εκμάθηση οργάνων, καθώς και βιβλία που εμπεριέχουν μουσική είτε για ορχήστρα είτε ακόμα και για τρίο εγχόρδων (Chamber Music for Young String Players). Μέσα από τα βιβλία του θα μπορούσε κάποιος να μάθει με ένα αφύσικα εύκολο τρόπο τους κανόνες της μουσικής.

Στις ιστορίες “Little Rascals” θα κατανοηθούν οι όροι της ταχύτητας, δυναμικής, μέτρο και άλλοι εξίσου σημαντικοί. Στην σειρά των βιβλίων “Singing Rascals” και των ιστοριών τους ενθαρρύνεται το τραγούδι. Έτσι με μια σειρά βιβλίων το παιδί εισέρχεται ολοκληρωτικά στην οργανική εκπαίδευση και πολύ σύντομα θα κατανοήσει ότι μέσα από όλες αυτές τις ιστορίες που έχει ακούσει και διαβάσει, ότι είναι εξοικειωμένος με τη μουσική σημειογραφία.

2.7 Συμπεράσματα

<<Η γνώση της μουσικής αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ευχάριστου μουσικού περιβάλλοντος όπου οι άνθρωποι θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν την αξία της μουσικής.>> (Salmela,2005)

Μέσω της συγγραφής της παρούσας πτυχιακής εργασίας επιχείρησα να αναδείξω έναν καινοτόμο τρόπο διδασκαλίας μέσα από τον οποίο κάθε άτομο θα είναι σε θέση να κατανοήσει σε βάθος τις αξίες που υπηρετεί η επαρκής γνώση της μουσικής, μιας γνώσης που λειτουργεί προς όφελος του καθενός ξεχωριστά.

Συνάμα προσπάθησα να επιστήσω την προσοχή σε ένα ενδιαφέροντα τρόπο να αντιμετωπίσει ο μαθητής τη σημειογραφία ως ευχάριστη ενασχόληση και όχι ως ένα υποχρεωτικό – μη θελκτικό – κομμάτι στο οποίο η απομνημόνευση χαρακτήρων και συμβόλων αποτελεί αυτοσκοπό.

Ένα παιδαγωγικό σύστημα που αναδεικνύει ως πρωταρχικό του σκοπό να προσαρμόσει στο χαρακτήρα του ατόμου τη μορφή διδασκαλίας και όχι το αντίθετο, προσφέρει ένα μοναδικό κίνητρο στο μαθητή να νιώσει την αξία του, να τονώσει το συναίσθημα της αυτοεκτίμησης και να μη θεωρήσει το άτομο εσφαλμένα ότι η αναπαραγωγή μουσικής αποτελεί μοναδικό στόχο αλλά στην πραγματικότητα στόχο να αποτελεί η δημιουργία ανθρώπινου χαρακτήρα.

Η αξία που μεταδίδεται στο άτομο μέσω των παραπάνω μεθόδων δίνει τη δυνατότητα σε αυτό να αναπτύξει την πίστη στις προσωπικές του δυνάμεις και τελικά να διαμορφώσει ένα χαρακτήρα ολοκληρωμένο και αυτοδύναμο.

Η εκμάθηση μουσικής μέσω των παραδοσιακών τραγουδιών καλλιεργεί τη γνώση της πολιτισμικής κληρονομιάς του κάθε μαθητή, συμβάλλει στην καλλιέργεια του εσωτερικού του κόσμου και ταυτόχρονα στοχεύει σε μια υψηλή αισθητική γνώση της καλής μουσικής.

Οι δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσει το άτομο στην προσπάθεια του να αφομοιώσει κάθε τι καινούργιο, και να αποτελέσουν τροχοπέδη στη μετέπειτα πορεία του, απαλείφονται με τις παραπάνω μεθόδους καθώς προσφέρονται εναλλακτικοί τρόποι μάθησης.

Η σημασία της αντίληψης από τους παραπάνω συνθέτες ότι η σημειογραφία αποτελεί έναν δύσκολο κομμάτι της εκπαίδευσης είναι σημαντική στην αναγνώριση και αποδοχή των μεθόδων τους. Η δημιουργία ενός συστήματος στο οποίο η διδασκαλία ανταποκρίνεται και προσαρμόζεται στις ανάγκες και επιθυμίες του μαθητή αποτελεί ένα από τους κύριους παράγοντες επιτυχίας του.

Δεν θα μπορούσε να παραγνωριστεί η σημασία της οικογένειας αλλά και του κύκλου εμπιστοσύνης που δημιουργείται με τους δασκάλους των μεθόδων, που ιδιαίτερα τονίζεται από τους πρωτεργάτες των μεθόδων Z. Kodaly και G. Szilvay.

Με αυτόν τον τρόπο καταφέρνουν κάθε στιγμή της ημέρας και όχι μόνο κατά τη διάρκεια του μαθήματος, να αποτελεί η μουσική μια ευχάριστη ενασχόληση και όχι μια επιπλέον υποχρέωση που ο μαθητής χρειάζεται να εκπληρώσει στα πλαίσια της γενικής του εκπαίδευσης.

Συμπερασματικά καταλήγω για τη μέθοδο *Colourstrings* ότι πρόκειται για ένα παιδαγωγικό σύστημα που μπορεί να υιοθετηθεί τόσο στα πλαίσια μιας ατομικής διδασκαλίας όσο και στα πλαίσια μιας συλλογικής. Ο αριθμός των ατόμων μιας σχολικής τάξης δεν αποτελεί πρόβλημα για την εφαρμογή της μεθόδου, αφού αυτή μπορεί να είναι επιτυχής όταν ο δάσκαλος την προσαρμόσει στις ανάγκες και δυνατότητες της ομάδας στην οποία απευθύνεται.

Οι βασικές ιδέες που μας παρουσιάστηκαν παραπάνω μας οδηγούν στο συμπέρασμα και στη σκέψη ότι ο συγκεκριμένος τρόπος εκμάθησης θα μπορούσε να ακολουθηθεί σε όλες τις μορφές εκπαίδευσης, ακόμα και σε αυτές που δεν έχουν να κάνουν με τη μουσική. Σύμφωνα με αυτές, το περιβάλλον του μαθήματος

πρέπει να είναι φιλικό και ευχάριστο και να μη δημιουργεί άγχος και πίεση στους διδασκόμενους.

Ο δάσκαλος θα πρέπει να καλλιεργεί την ιδέα ότι καθένας έχει διαφορετικές δυνατότητες και διαφορετικό ρυθμό στην προσπάθεια του να υλοποιήσει ένα στόχο. Χρειάζεται λοιπόν να πράττει και να αξιολογεί σύμφωνα με αυτή την αλήθεια και όχι με έναν τρόπο προκαθορισμένο όπου τα κριτήρια θα είναι ίδια για όλους τους μαθητές.

Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι η μουσική αποτελεί μια επιστήμη και μια παγκόσμια γλώσσα, και με θεραπευτικές ιδιότητες (μουσικοθεραπεία). Το γεγονός ότι ο άνθρωπος συνδέει μια προσωπική του στιγμή, ευχάριστη ή δυσάρεστη, με κάποιο συγκεκριμένο μουσικό κομμάτι, είναι μια ακόμη ένδειξη της ιδιαίτερης σημασίας που δίνει ο άνθρωπος στην μουσική ακρόαση.

Χρειάζεται λοιπόν να προσφέρει η μουσική το θησαυρό της απλόχερα, να αφυπνίζει τη φαντασία και τη δημιουργικότητα που όλοι διαθέτουν, να ευνοεί τη διαφορετικότητα και όχι να αποτελεί κατά κύριο λόγο ένα επάγγελμα όπου θα αποσκοπεί στη δημιουργία κλωνοποιημένων έργων και ιδεών.

“Υπάρχουν πολύ λίγα παιδιά που θα εγκαταλείψουν πρόωρα το όργανο τους, ενώ σχεδόν ένας στους δύο γίνεται επαγγελματίας μουσικός, μέλος ορχήστρας, δάσκαλος, ή διεθνούς φήμης σολίστ.”²³

2.8 Προτάσεις

Ο κυρίαρχος λόγος που με ώθησε στη συγγραφή της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η θέση που κατέχει ο κλάδος της μουσικής στο σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. Πιο συγκεκριμένα, αυτή παρουσιάζεται περισσότερο ως πολυτέλεια παρά ως ένα ακόμα γνωστικό αντικείμενο με ισότιμη θέση ανάμεσα

²³ Voima N., *Child Friendly Approach To Instrument Education: The Colourstrings Violin School*, Lahti University Of Applied Sciences, Music Department, 2009, Σελ 33

στα υπόλοιπα που απαρτίζουν το αναλυτικό πρόγραμμα του σύγχρονου ελληνικού σχολείου.

Η επίσημη μουσική εκπαίδευση στην Ελλάδα ξεκινά στην ηλικία των 6 ετών, στα πλαίσια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, γεγονός το οποίο συνεπάγεται καθυστέρηση στη μύηση της τέχνης της μουσικής. Στην πραγματικότητα αυτό που μας υποδεικνύει το σύστημα του Kodaly και η μέθοδος του Szilvay είναι ότι από μικρότερη ηλικία (ήδη από την ηλικία του ενός έτους το παιδί είναι σε θέση να αντιληφθεί την αξία της μουσικής και να ξεκινήσει την εκπαίδευση του σε αυτήν) θα μπορούσαμε να καλλιεργήσουμε στο άτομο την αξία και τα χαρακτηριστικά της μουσικής.

Στην περίπτωση που κάποιο άτομο επέλεγε να ακολουθήσει τη μέθοδο *Colourstrings* θα μπορούσε να εισέλθει από την προσχολική του ηλικία σε κατάλληλο μουσικό ίδρυμα, πιθανόν νηπιαγωγείο, αποκτώντας περισσότερες γνώσεις και εξοικείωση με τον κλάδο της μουσικής. Δεν θα μπορούσαμε άλλωστε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι οι φιλοσοφίες-μέθοδοι των Ούγγρων συνθετών Z.Kodaly και G. Szilvay είναι παγκοσμίου φήμης και αποδεκτές από διαφορετικές γενιές, με αποτέλεσμα να έχουν αποκτήσει την πλήρη αποδοχή του κόσμου.

Με τον τρόπο αυτό θα ανέκυπτε η ανάγκη για απορρόφηση εργατικού δυναμικού με μουσικές ακαδημαϊκές γνώσεις. Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας καθώς και η ανάγκη δημιουργίας κτιριακών εγκαταστάσεων θα περιόριζε αισθητά το ποσοστό ανεργίας και συνάμα θα χάριζε την ευκαιρία σε πολλούς νέους ανθρώπους να καταξιωθούν επαγγελματικά σε αυτό που διάλεξαν να υπηρετήσουν.

Όσον αφορά τη μουσική εκπαίδευση ο G. Szilvay με τη μέθοδο *Colourstrings* και ο Z. Kodaly με τον τρόπο διδασκαλίας του διδάσκουν, κατά την άποψη μου, το σεβασμό προς το μαθητή και τις προσωπικές του ανάγκες και δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στον τρόπο κατανόησης του αντικειμένου (σημειογραφίας) από αυτόν. Κάθε μαθητής αποτελεί μια ξεχωριστή οντότητα που κουβαλά τις δικές του προσωπικές επιθυμίες και ανάγκες.

Η υιοθέτηση μεθόδων διδασκαλίας που αγνοούν αυτήν την αλήθεια, λειτουργούν με τρόπο μονοδιάστατο και παρεμποδίζουν την καλλιέργεια μιας υγιούς και ολοκληρωμένης προσωπικότητας. Αντίθετα, μέθοδοι οι οποίες είναι αρκετά ευέλικτες ώστε να προσαρμοστούν στις ξεχωριστές ανάγκες του κάθε μαθητή, προσβλέπουν σε μια ουσιαστική εκπαίδευση στην οποία σημασία δεν έχει μόνο το προϊόν αλλά και η προσπάθεια που καταβάλλεται για την απόκτηση του. Αυτή η άποψη, θα μπορούσε να υιοθετηθεί σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης και σε κάθε μάθημα.

Στην προσπάθεια αυτή δε θα μπορούσε να παραγνωριστεί η σημασία της επαρκούς κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Η εκπαίδευση δε σταματά ποτέ, ειδικά για τον εκπαιδευτικό που χρειάζεται να είναι άγρυπνος προκειμένου να είναι σε θέση να αφουγκραστεί τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών του.

Άλλοτε εκείνο που χρειάζεται είναι να ανακαλέσει τις γνώσεις του και να τις εφαρμόσει με τρόπο κατάλληλο ώστε να επιτύχει τον επιθυμητό του σκοπό που δεν είναι άλλος από το να μεταλαμπαδεύσει τη γνώση του. Άλλοτε όμως χρειάζεται να εξελίξει τις γνώσεις του προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες αυξημένες ανάγκες των μαθητών του.

Ένας τρόπος να εξελίξει τη γνώση του είναι η παρακολούθηση σεμιναρίων που προωθούν την υιοθέτηση νέων εκπαιδευτικών μεθόδων η ανάπτυξη των οποίων βασίζεται σε νέα ευρήματα σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά μαθαίνουν αλλά και με τρόπους μέσα από τους οποίους η μάθηση γίνεται περισσότερο αποτελεσματική και διαρκεί στο χρόνο.

Η παρακολούθηση λοιπόν σεμιναρίων εκ μέρους των εκπαιδευτικών στα οποία παρουσιάζονται πρωτοποριακοί μέθοδοι σαν αυτή της *Colourstrings* κρίνεται αναγκαία για την αποφυγή κινδύνων που συνεπάγεται η μονοδιάστατη διδασκαλία κάθε γνωστικού αντικείμενου και η στείρα αφομοίωση του εκ μέρους των μαθητών.

Κλείνοντας το κεφάλαιο αυτό θα ήθελα να επισημάνω πώς η υιοθέτηση μεθόδων σαν αυτή της *Colourstrings* δεν αποτελεί επιλογή αλλά αναγκαιότητα. Αναμφίβολα η υιοθέτηση της δεν αποτελεί διόλου εύκολο καθήκον, αντιθέτως απαιτεί προσπάθεια μακροχρόνια. Ωστόσο η συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας της αποτελεί ένα πρώτο αξιόλογο βήμα.

Κεφάλαιο 3ο

3.1 Adobe Director

Το Adobe Director (πρώην *Macromedia Director*) είναι μια πλατφόρμα πολυμέσων συγγραφής, εφαρμογή που δημιουργήθηκε από την Macromedia και τώρα ανήκει στην εταιρία της Adobe Systems .

Ανήκει στην κατηγορία των Cast/Score/Scripting paradigm εργαλείων και προσφέρεται τόσο σε πλατφόρμα MS Windows όσο και σε Macintosh.

Το *Adobe Director* μας επιτρέπει να δημιουργήσουμε οπτικές παρουσιάσεις είτε λογισμικό διαλογικών πολυμέσων με ήχο και βίντεο. Μας δίνει την δυνατότητα να προσθέσουμε οπτική πληροφορία σε προφορικές παρουσιάσεις δημιουργώντας κινούμενες διαφάνειες, καθώς και να τις μεταμορφώσουμε προσθέτοντας κίνηση σε αυτές καθώς και να κάνουμε χρήση κάποιων εφέ πάνω τους.

3.2 Βασικά Στοιχεία Προγραμματισμού στο Adobe Director

Μια εφαρμογή γραμμένη στο *Adobe Director* ονομάζεται ταινία (movie) και περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία:

- Το *cast*, δηλαδή τους "ηθοποιούς" που παίρνουν μέρος στην εφαρμογή. Το ρόλο ενός ηθοποιού μπορεί να παίξει ένα οποιοδήποτε αντικείμενο πληροφορίας: εικόνα, ήχος, βίντεο ή ακόμα και κάποιο *script*. Οι ηθοποιοί που αποτελούν το *cast* ονομάζονται μέλη του cast (cast members).
- Τη σκηνή (stage), δηλαδή το παράθυρο στο οποίο παρουσιάζεται η εφαρμογή κατά την διάρκεια της συγγραφής της. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής, μπορεί να δημιουργηθεί ένα εκτελέσιμο αρχείο, ανεξάρτητο, σε δικό του παράθυρο.

- Την παρτιτούρα (score). Η παρτιτούρα περιγράφει αναλυτικά τους ρόλους των διαφόρων ηθοποιών και έχει τη μορφή ενός δισδιάστατου πίνακα. Η ταινία χωρίζεται σε πλαίσια (frames). Η κάθε γραμμή της παρτιτούρας ονομάζεται κανάλι (channel). Ένα κανάλι περιέχει κάποιο συγκεκριμένο είδος πληροφορίας. Υπάρχουν 5 κανάλια που ρυθμίζουν διάφορες παραμέτρους της ταινίας και 48 κανάλια που μπορούν να περιέχουν στιγμιότυπα ηθοποιών. Να σημειωθεί ότι ο ρόλος ενός μέλους του cast δεν είναι παρά ένα στιγμιότυπο (instance) του μέλους του cast, συν κάποιες επιπλέον ιδιότητες για κάθε μέλος ξεχωριστές.

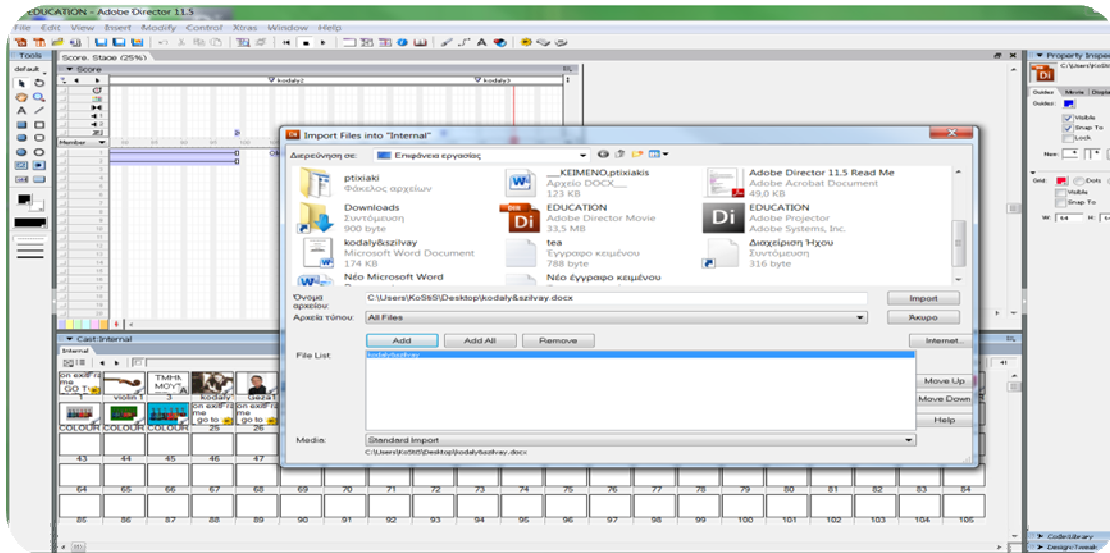
3.3 Διαδικασία Δημιουργίας του Project από τη Μέθοδο Kodaly στην Colourstrings του G. Szilvay μέσω του Λογισμικού Adobe (Macromedia) Director

Κατά την διαδικασία εκκίνησης κάθε έργου (project) στο *Adobe Director* πρέπει να εισάγουμε το όνομα του και να δίνουμε τις ιδιότητες που αυτό το χαρακτηρίζουν όπως η ανάλυση του (του movie στην συγκεκριμένη περίπτωση).

Για να μπορεί ο χειριστής της εφαρμογής να επιλέξει κάποιο εργαλείο για τη δημιουργία των αντικειμένων της εφαρμογής και την κατάλληλη επεξεργασία τους, το πρόγραμμα επιτρέπει την εισαγωγή δεδομένων, που είναι αποθηκευμένα σε αναγνωρίσιμο *format*²⁴ για το λογισμικό.

Μετά την εισαγωγή, το αντικείμενο εισάγεται αυτόματα στο cast της εφαρμογής.

²⁴ Η έννοια *format* δηλώνει τον τύπο αρχείων που μπορεί να εισαχθεί στο εκάστοτε πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα Macromedia Director οι τύποι αρχείων που μπορούν να διαβαστούν είναι οι εξής: Flash movies, animated GIF, Power Point presentations, Director movies, Director external cast files, BMP, GIF, JPEG, LRG, Photoshop, MacPaint, PNG, TIFF, PICT, Targa, AIFF, WAV, MP3, Shockwave, Sun AU, uncompressed, IMA, compressed, DVD, WMV, Quick Time, AVI, Real Media, RTF, HTML, ASCII, Lingo, Java Script, PAL, photoshop CLUT

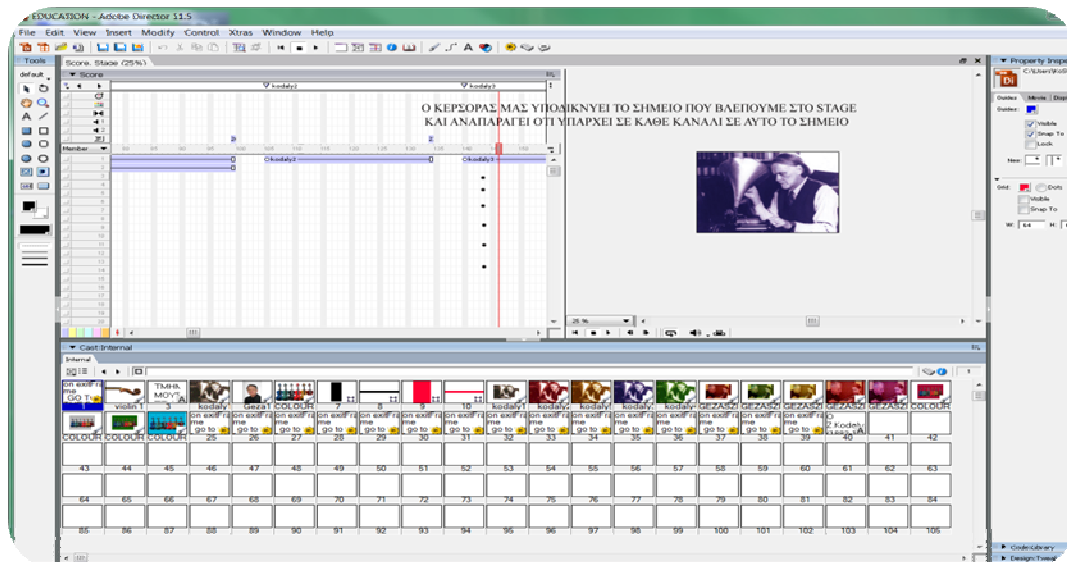

9. Εισαγωγή των δεδομένων στο λογισμικό

Μετά την εισαγωγή των απαραίτητων αρχείων (υλικό), το πρώτο βήμα που θα πρέπει να ακολουθήσει ο χειριστής πρέπει να είναι η κατάλληλη μετονομασία του κάθε αρχείου.

Το όνομα που θα επιλέξει θα πρέπει να μπορεί να το αναγνωρίσει κάθε στιγμή, μιας και τα αρχεία θα κληθεί να τα αναγνωρίσει μέσα από μια πλειάδα τέτοιων στοιχείων αργότερα που θα είναι ανέφικτη η αναγνώριση τους και θα αποτελέσει πρόβλημα καθώς και δέσμευση αρκετού χρόνου ώστε να τα αναγνωρίζει κάθε φορά.

Ο χειριστής πρέπει να τοποθετήσει τα κατάλληλα αρχεία, όπου θα αποτελέσουν το φόντο (εικόνες format .bmp) για κάθε κεφάλαιο (chapter) ξεχωριστά του μενού αρχικά, όπου βρίσκονται μέσα στο πεδίο score και αυτά έπειτα θα εμφανίζονται στο πεδίο stage.

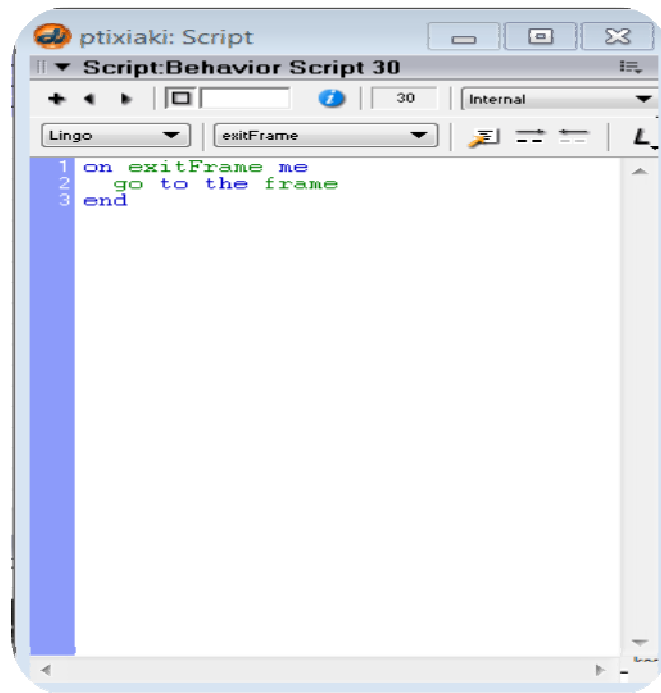

10. Κάθετη ανάπτυξη των στοιχείων εμφάνισης ανά σελίδα στο πεδίο score. Τα στοιχεία εισέρχονται σε διαφορετικά κανάλια για να αναπαραχθούν ταυτόχρονα με τις ιδιότητες τους.

Με την τοποθέτηση του φόντου για κάθε *chapter* ο χρήστης έχει επιτύχει να εμφανίσει στο stage μια διάταξη, ανά κάποιον επιλεγμένο από τον ίδιο αριθμό *frames*²⁵.

Πλέον έχοντας δημιουργήσει την διάταξη στις σελίδες μας, το επόμενο βήμα που πρέπει να ακολουθήσουμε είναι να αναπτύξουμε τον κατάλληλο κώδικα μέσω του λογισμικού ώστε να μπορέσει να καταλάβει και το ίδιο σε ποιο σημείο πρέπει να παγώσει την εικόνα, δημιουργώντας ουσιαστικά την σελίδα και να περιμένει την εντολή του χειριστή για το επόμενο βήμα.

²⁵ Ο όρος frame rate αναφέρεται στο ρυθμό ανανέωσης των αλληπάλληλων εικόνων μίας οθόνης ανά δευτερόλεπτο. Αυτές οι εικόνες ονομάζονται frames (καρέ) και μετριοούνται ανά δευτερόλεπτο (frames per second ή fps).

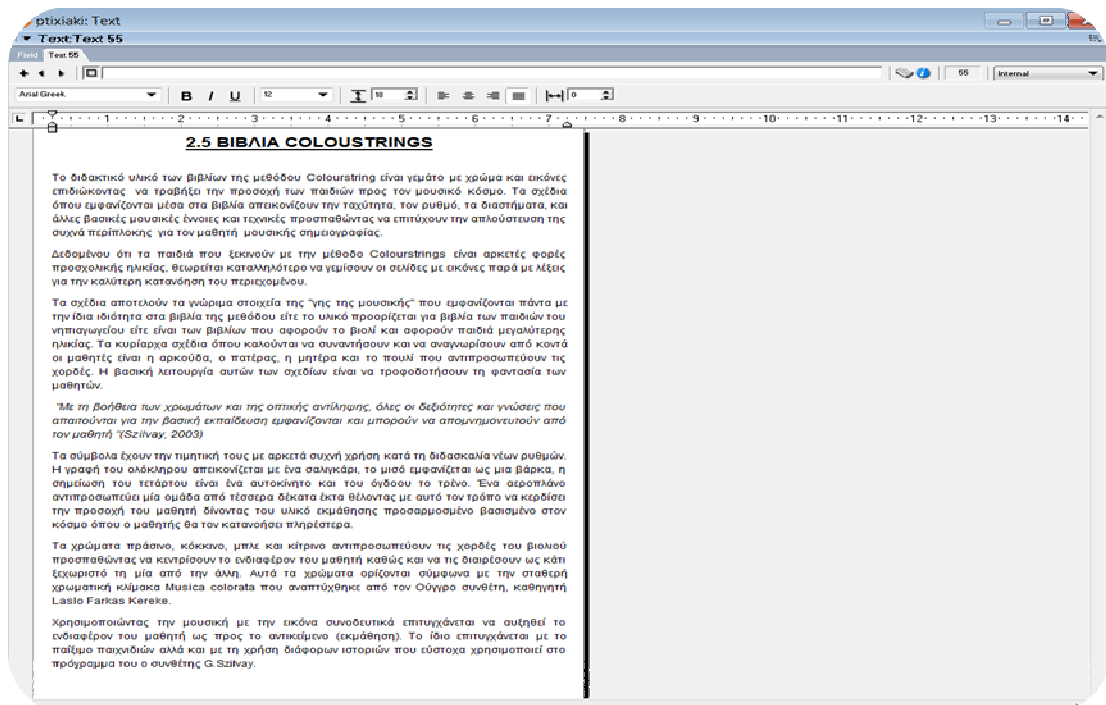

11.Γραφή κώδικα ώστε να παγώνει η εικόνα στο σημείο που εμείς επιλέγουμε και να αναμένει επιλογή από τον χρήστη.

Πλέον έχει δημιουργηθεί το πρώτο επίπεδο εικόνων εμφάνισης, το κατώτερο, καθώς και η κάθε σελίδα ξεχωριστά η μία από την άλλη, οπότε το επόμενο βήμα έπειτα είναι ότι πρέπει να στηθεί το μενού κομμάτι-κομμάτι.

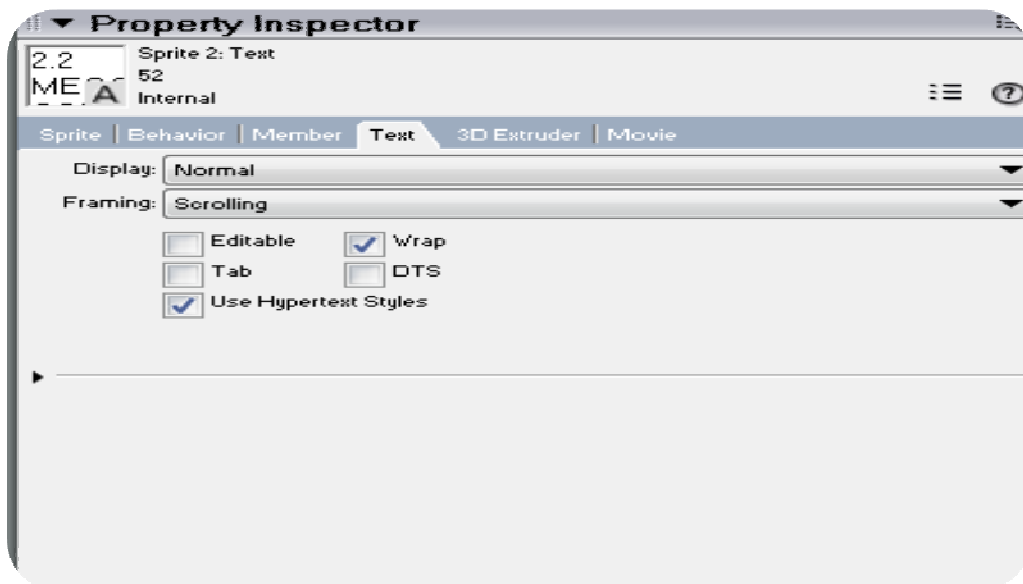
Ο χειριστής προσθέτει τις πληροφορίες του θέματος του, όπως εγώ έκανα με την έρευνα μου στο θέμα με τίτλο <<ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ KODALY ΣΤΗΝ COLOURSTRINGS ΤΟΥ G. SZILVAY>>.

Πληροφορίες σημαίνει αρχεία που έχουν εισαχθεί στο λογισμικό και αφορούν είτε εικόνες είτε γραπτό λόγο ή ακόμα και βίντεο αν αποτελεί προϊόν επιλογής του χρήστη. Όλα τα υπόλοιπα στοιχεία (buttons κτλ) ο χειριστής πρέπει να τα δημιουργήσει μέσω των εργαλείων του λογισμικού.

12. Δυνατότητα μορφοποίησης και στοίχισης του κειμένου με τον τρόπο που εμείς επιλέγουμε.

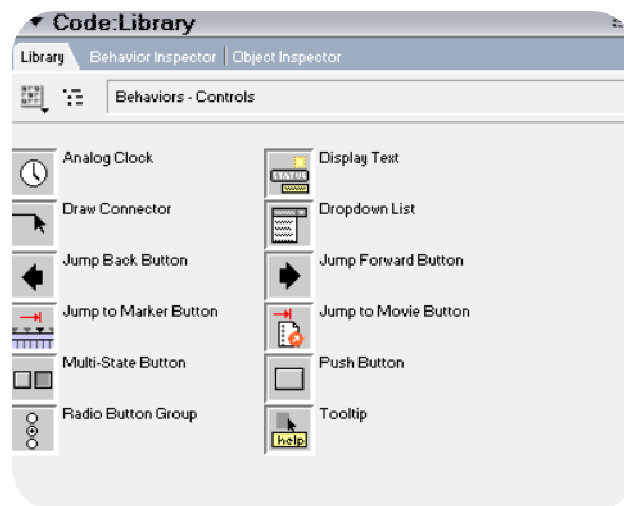
Οι πληροφορίες μετατρέπονται σε εικόνα πάνω στο πεδίο *stage* και επιλέγοντας τις ιδιότητες που θέλει ο κάθε χρήστης να φορτώσει για παράδειγμα όπως η κύλιση στα κείμενα (*scrolling*) και το σωστό σημείο απεικόνισης τους (*align*) στο *stage* θα μπορούσαμε να δούμε το επιθυμητό τελικό αποτέλεσμα.

13. Δυνατότητα της επιλογής κύλισης (*scrolling*) περιεχομένων κειμένου.

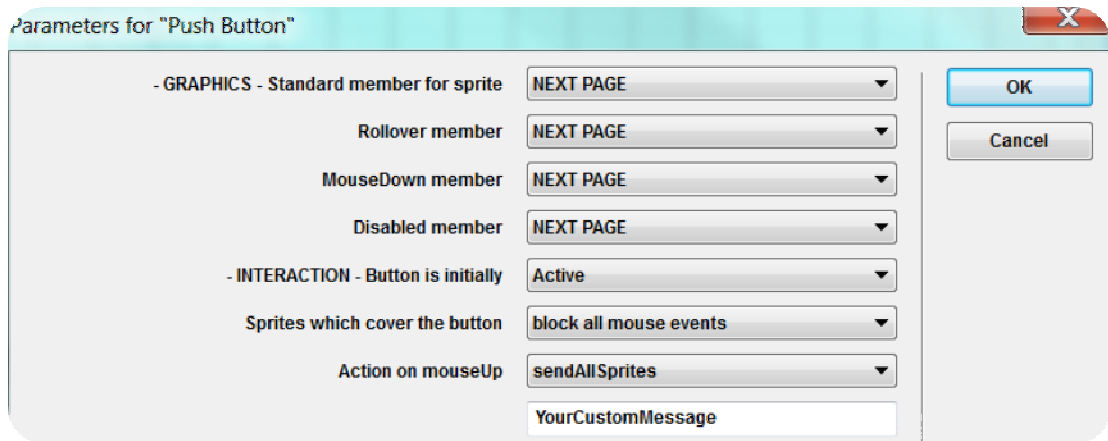
Το στοιχείο βέβαια που υπολείπεται ακόμα είναι η διαδραστικότητα μεταξύ του χρήστη και προγράμματος, η σύνδεση και η μετάβαση μεταξύ δύο επιλογών, όπου υλοποιείται με την εισαγωγή εικόνων όπου έχουμε σκοπό να τις χρησιμοποιήσουμε ως κουμπιά (buttons) και θα μας χρησιμεύσουν ώστε να μπορούμε να επιλέξουμε την μετάβαση και την επιλογή όπου θα εκτελείται μετά από αίτημα του χρήστη.

Επιλέγοντας τα στοιχεία μορφής (format) .bmp (bitmap) όπου θα χρησιμοποιήσουμε ως buttons, τα κάνουμε εισαγωγή (import) στο λογισμικό, τα στοιχίζουμε κατάλληλα (align), και μέσω των ιδιοτήτων (behavior inspector) τους καθορίζουμε την σύνδεση και την εντολή που πρέπει να διενεργήσουν.

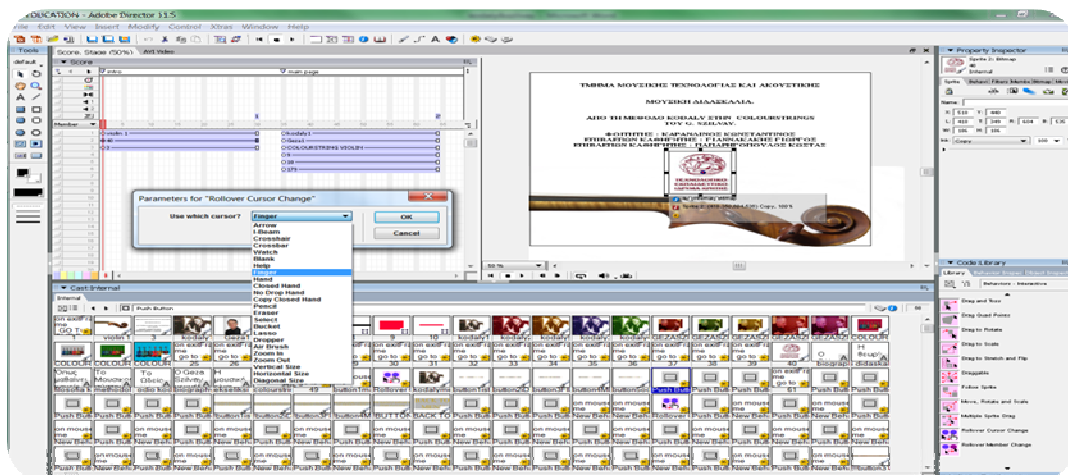
14. Επιλογή χρήσης μιας εικόνας ως button.

Μας δίνεται η δυνατότητα πληθώρας επιλογών για την εμφάνιση τους, όπως όταν σύρουμε το ποντίκι επάνω από το κουμπί να αλλάξει η σχεδίαση τους, καθώς και αν θα πρέπει η ενέργεια να εκτελεστεί όταν πατήσουμε το αριστερό πλήκτρο του ποντικού είτε όταν το αφήσουμε μέχρι και την αναπαραγωγή κάποιου ήχου (η αναπαραγωγή ήχου δεν αποτελεί επιλογή μου στο πάτημα κάποιου button) κτλ.

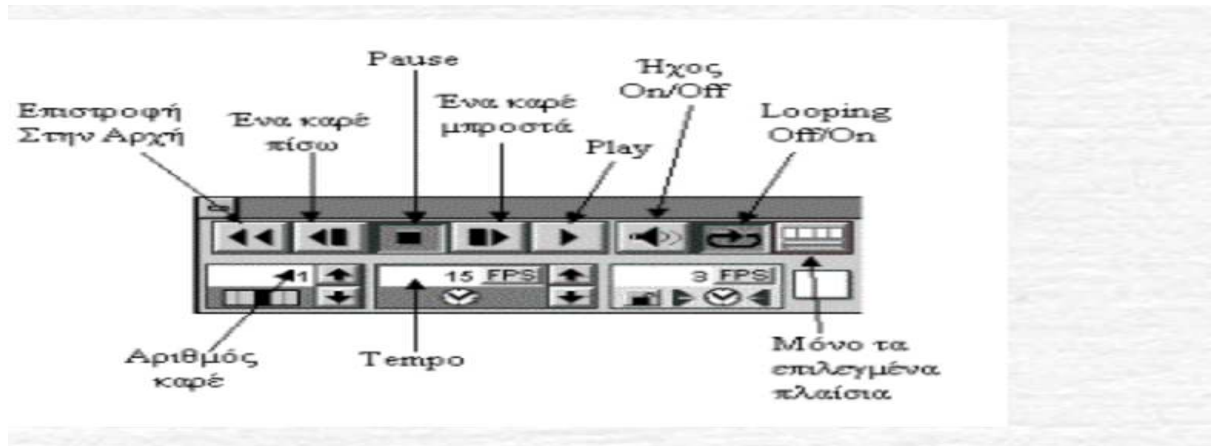
15. Δυνατότητα επιλογής από τον χρήστη ποικίλων τρόπων γραφικής απεικόνισης του κάθε κουμπιού (button) μέσω πίνακα επιλογών.

Οι δυνατότητες του λογισμικού για την καλύτερη απεικόνιση του τελικού αποτελέσματος από την αισθητική του πλευρά καθώς και την ευκολότερη περιήγηση στο μενού του μας δίνει την δυνατότητα χρήσης κάποιων εφέ. Για παράδειγμα στην κύλιση του κέρσορα του ποντικιού επάνω από κάθε *button* μπορεί το σύμβολο εμφάνισης του κέρσορα να αλλάζει, όπως φαίνεται στο παρακάτω εικονίδιο.

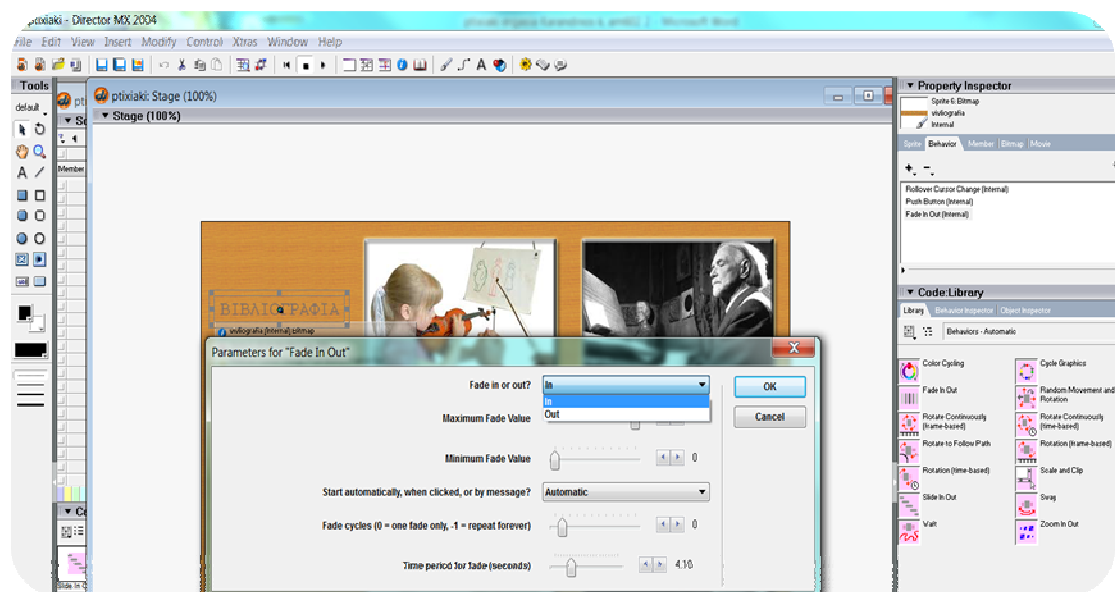
16. Χρήση του παραθύρου επιλογών, εμφάνισης γραφικών τύπου διάδρασης

Μετά το πέρας αυτού του βήματος πατώντας *play* από το κατάλληλο παράθυρο θα πρέπει να μπορεί πλέον ο χρήστης να περιηγηθεί στο μενού, και να εκτελέσει κάθε δυνατή λειτουργία της εφαρμογής όπως ο προγραμματιστής έχει ορίσει.

17. Παράθυρο επιλογών αναπαραγωγής του υλικού

Άλλη μια χρήση των εφέ που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα πτυχιακή εργασία είναι η επιλογή των Animation/Automatic/Fade In Out και Animation/Automatic/Slide In Out καθώς και η χρήση Animation/Automatic/Zoom In Out.

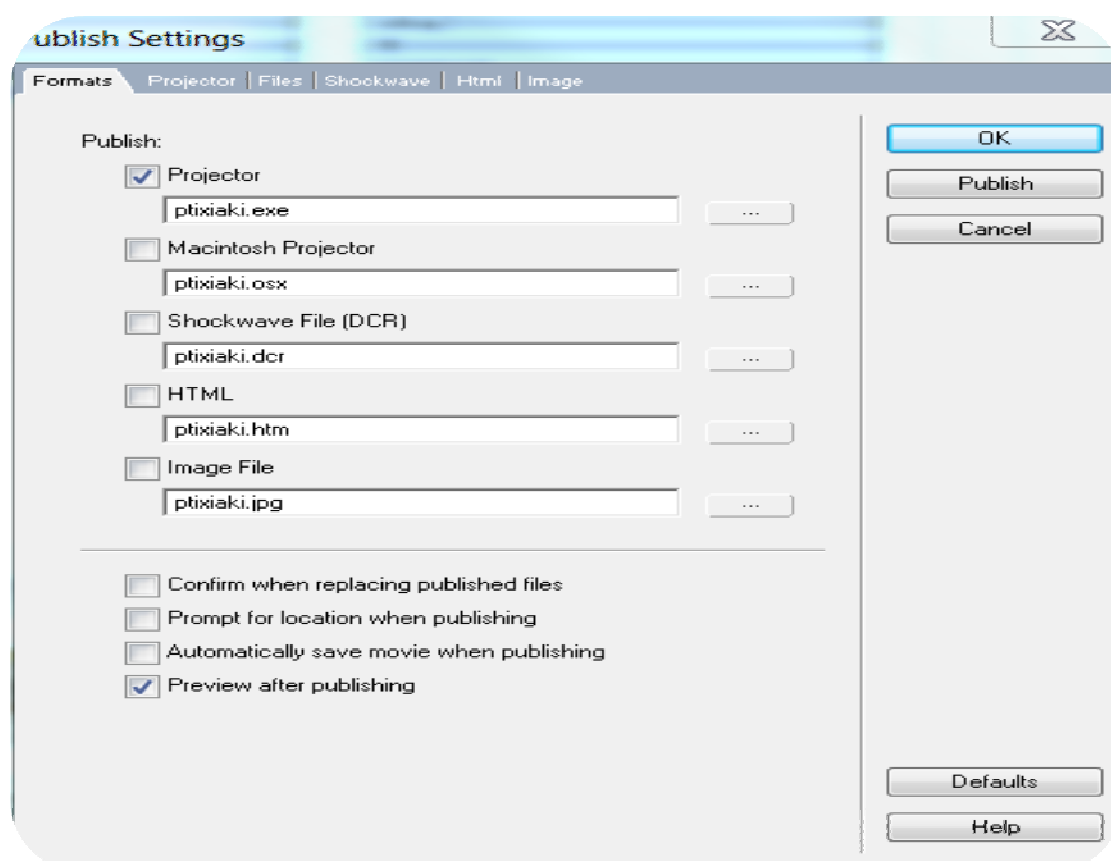

18. Παράθυρο χρήσης των επιλογών του εφέ *Fade In Out*

Η χρήση των παραπάνω εφέ μας δίνει την δυνατότητα να δημιουργήσουμε μια κίνηση στην σταθερή μας εικόνα που έχει ως αποτέλεσμα ένα αισθητικά ζωηρό αποτέλεσμα και μας αποτρέπει να δώσουμε την επιλογή στον θεατή του να χάσει πιθανώς το ενδιαφέρον του από το θέμα βλέποντας μια σταθερή εικόνα που θα τον οδηγούσε στην μη κατανόηση της εξέλιξης του επιλεγμένου θέματος.

3.4 Εξαγωγή Δεδομένων (*Publish*)

Οι ταινίες του *Adobe Director* διανέμονται σε τρεις κύριες μορφές: σαν πρότυπες ταινίες του *Director* που δημιουργούνται μέσα στο λογισμικό άρα προϋποθέτουν και την εγκατάσταση του ίδιου του λογισμικού για να αναπαραχθούν, σαν προβολές και σαν ταινίες Shockwave.

19. Τύποι Εξαγωγής Δεδομένων

Αναφορές

- Choksy, Lois et al, *Teaching music in the twenty-first century*, Prentice-Hall, New Jersey, 2001
- Houlahan M. – Tacka P., *Kodaly today a cognitive approach to elementary music education*, 2008
- Καλογηράτου Α. - Παπαιωάνου Ε., *Η επίδραση της πρώιμης μουσικοκινητικής αγωγής στην μουσική ανάπτυξη των νηπίων και ειδικότερα στην αντίληψη του ρυθμού*, Ρέθυμνο, 2008
- Καραδήμου – Λιάτσου Π., *Η μουσικοπαιδαγωγική του 20^{ου} αιώνα*, 2001, σελ. 83 - 112
- Landis Beth & Polly Carder, *The eclectic curriculum in American music education*, 1990
- Μαρία Νεφέλη Ανδρουλιδάκη, *Μουσική και μικρές ηλικίες: Τέσσερα δημοφιλή μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*, <http://www.classicalmusic.gr/?p=1379>
- Mitchell B., *String Teaching plus Kodaly equals Colourstrings*, American String Teacher, 1998
- Pretto A., *The Winston Churchill Memorial Trust*, Φινλανδία, 2002
- Πατσέας Μ., «Ωδείο Kodaly», http://www.dailymotion.com/video/xd39k0_yyyyyy-kodaly-mymusicwall-com_music#.UVbNcleXtnR
- Salmela H., άρθρο [«Colourstrings Continues To Inspire»](http://www.fennicagehrman.fi/fileadmin/tiedostot/highlights/HL_18_Colourstrings.pdf), 2005, http://www.fennicagehrman.fi/fileadmin/tiedostot/highlights/HL_18_Colourstrings.pdf

- Szonyi Erzsebet, *Kodaly's principles in practice*, London: Boosey and Hawkes, 1973
- Στάμου Λ., "Σημαντικά ερευνητικά ευρήματα για τη μουσική ανάπτυξη κατά τη βρεφική και παιδική ηλικία : η αναγκαιότητα αναπροσανατολισμού της εκπαιδευτικής πολιτικής". *Μουσική παιδαγωγική, Μουσική Εκπαίδευση στην Ειδική Αγωγή, Μουσικοθεραπεία : Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*. Πρακτικά Ημερίδας. Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2006
- Vajda C., *The Kodaly way to music, book 1*, Boosey and Hawkes, 2004
- Vajda C., *The Kodaly way to music, book 2*, Boosey and Hawkes, 2004
- Voima N., *Child Friendly Approach To Instrument Education: The Colourstrings Violin School*, Lahti University Of Applied Sciences, Music Department, 2009
- Wicks Darren, *What is Kodaly Teaching?*,
<http://www.stcharlesbloomington.org/sites/kgorr/kodaly.html>,
 Πρόσβαση: 20/02/2013